

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60639

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXX

Kaina 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 29, 1976

Nr. 280

JUGOSLAVIJA PASIRUOŠUSI BLOGIAUSIAM ATVEJUI

Belgradas. — Reuterio žinių agentūra pateikė reportažą apie neseniai buvusius Jugoslavijos karinius maneversus, kuriuose dalyvavo ne vien tik kariuomenės daliniai, bet buvo įjungti ir apylinkių gyventojai. Manevrai tiksliai buvo pasiruošti atsispausti svetimų jėgų invazijai. Vyko kalnuose ir miškingose vietose. Vienas Serbijos miestas, Novi Pazar, dvi naktis buvo aptemdytas, o gatvėse buvo iškabinti plakatai: "Kolaborantai bus šaudomi".

Apie maneversus pranešė ir Jugoslavijos žinių agentūra Tanjug. Ji sakė: Jugoslavijos karinės pajėgos parodė sugebėjimą atsispausti bet kokiai invazijai — ar ji būtų sausumos keliais, iš jūros ar oro. Idomu, kad Tanjug pranešimas buvo tuoj po to, kai Brežnevas grįžo į Maskvą iš Belgrado, po trijų dienų vizito. Brežnevas, viešėdamas pas Tito, buvo pareiškęs, kad sovietai neturi jokių intencijų įsiveržti į Jugoslaviją arba kištis į jos vidaus reikalus ir pasijukė iš Vakarų, kurie apie tai daug kalba.

Jugoslavija netiki panašiais užtikrinimais ir, blogiausiu atveju, ruošiasi gintis. Pasitiki savo pajėgomis nuo 1948, kai Stalinas ją išmetė iš kominformo. Į pagalbą jai atėjo Amerika. Nuo anų laikų iki 1974 karinės pagalbos iš Amerikos ji gavo daugiau nei 750 mil. dolerių. Dabar prašo vėl.

Paskutiniuose maneversuose buvo naudojamos visos ginklų rūšys, įskaitant ir raketas. Buvo prisiminta partizaninis karas. Moterys, vaikai ir seniai buvo įjungti į tas operacijas, gamino maistą,

taisė ginklus. Lygiai, kaip buvo II pasaulinio karo metu.

Trys generolai pernai duotame spaudoje pasikalbėjime sakė, kad jei Jugoslavija bus užpulta, ji pasiruošusi sunaikinti 2,000 priešų tankų. Pridėjo: agresorius be abejo bus suorganizuotas sau palankia valdžia, kuri paprašys agresoriaus "pagalbos".

Keliems mėnesiams praėjus po generolų duoto pasikalbėjimo, buvo suimta grupė sovietų sim-

patikų. Tarp kitų jiems kaltinimų buvo, kad jie kreipėsi į jugoslavų emigrantus, gyvenančius sovietų bloko valstybėse, klausdami, ar sovietų armija ateis į pagalbą "gelbėti socializmą" po Tito, dabar 84 metų amžiaus, mirties, jei Maskvos simpatikai to paprašys.

Jugoslavija iš Amerikos prašo svarbiausią priešlėktuvinių raketų ir kontraversinių TOW — laidais vairuojamų prieštankinių raketų. Gynybos sekretorius Donald Rumsfeld neseniai kalbėjo, kad Amerika yra pasiruošusi Jugoslavijai parduoti daug karinių medžiagų ir ginklų. Minėjo helikopterus, bet apie TOW neužsiminė.

Tito: grėsmė tebėra didelė

Belgradas. — Jugoslavijos Tito, kalbėdamas federaliniam parlamente, minėjo, kad spaudimas ir grėsmė tebėra didelė, ir reikia dėti visas pastangas, būtiną šio krašto saugumui. Iš kur tokia grėsmė yra, Tito nesakė, tai savaimė žinoma.

Carteris suteiks visuotinę amnestiją

Plains, Ga. — Jimmy Carterio spaudos sekretorius Jody Powell minėjo, kad naujasis prezidentas pirmomis savo dienomis Baltuosiose rūmose išpildys rinkiminės kampanijos metu duotą žodį, suteiks amnestiją nestojusiems į kariuomenę. Tuo reikalu jo žmonės jau ruošia projektus.

Prezidentas Fordas buvo paskelbęs tik dalinę amnestiją, ir ją iš 113,000 vyrų pasinaudojo tik mažiau negu 20,000.

Sniegas trukdo gelbėjimo darbams

Ankara. — Iki vakar dienos Turkijos žemės drebėjimo aukų suskaičiuota daugiau negu keturi tūkstančiai. Gali pasiekti ir netoli septynių tūkstančių.

Belgradas. — Komercijos sekretorius Elliot Richardsonas, lankydamsis Balkanų kraštuose, nutarė viešėti Jugoslavijoje ir vakar išskrido į Turkiją. Vietoj susipažins su žemės drebėjimo nuostoliais ir Washingtonui suteiks informaciją, kokios pagalbos pirmiausia reikalinga.

Gelbėjimo darbus labai trukdo sniego audra. Kariuomenės helikopteriai negali nusileisti. Nukentėjusiems padėti sumobilizuoti visi apylinkių gyventojai nuo 18 m. amžiaus.

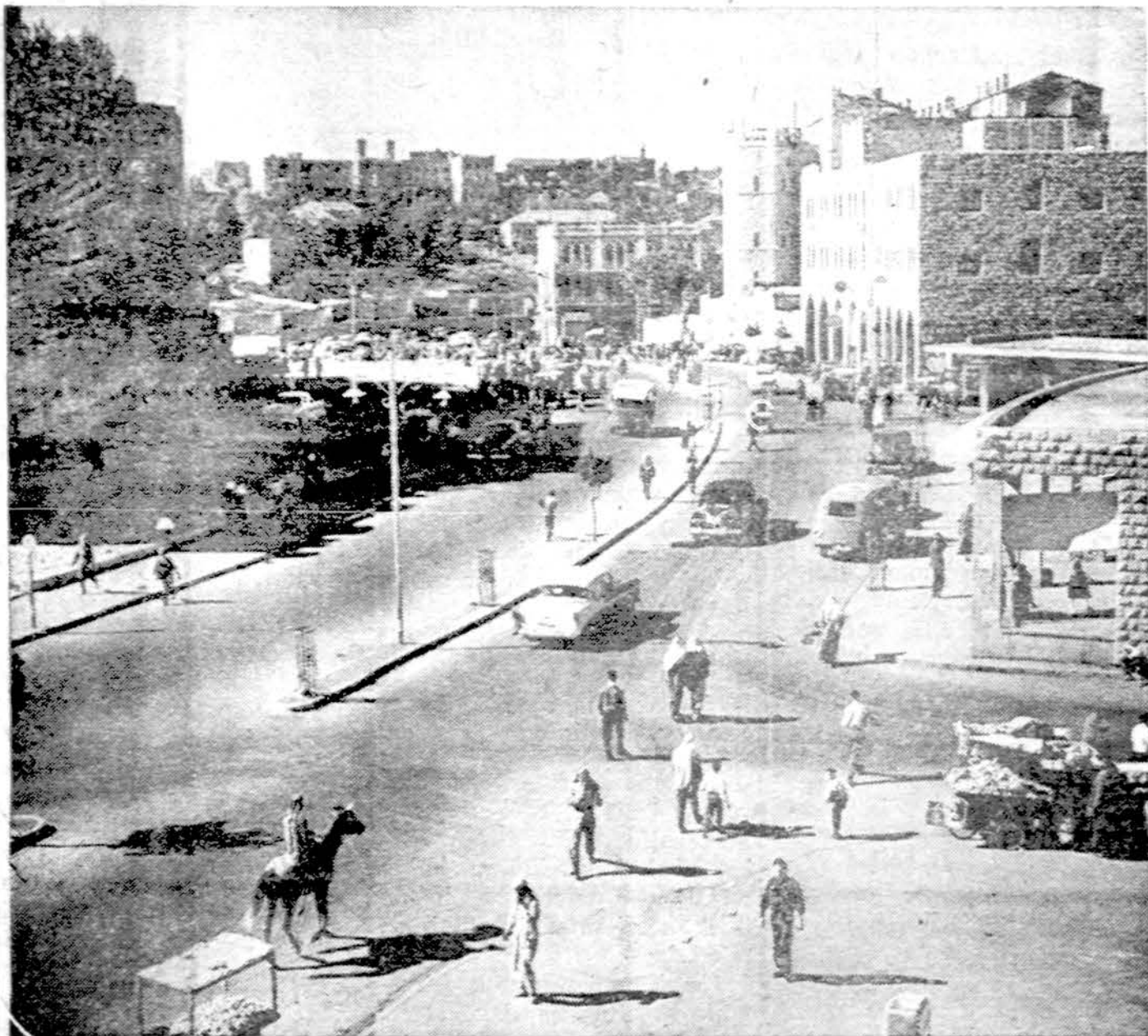
Artėja Vilniaus universiteto 400 metų sukaktis

1979 sueis 400 metų nuo Lietuvos universiteto įsteigimo Vilniuje. Kas yra šio universiteto archyvuose sukaupta, šiek tiek žinių randame lapkričio 5 dienraštyje "Sovietskaja Litva". Ten rašoma, kad jau toliau, jau daugiau surandama pageltusių lapais senovės dokumentų. Renkama visa, kad 400 metų sukakties proga būtų galima parodyti pilnesnės universiteto istoriją. Dabar jau išaiškinta, jog įvairių raštų, dokumentų ir leidinių surinkta per 100 tūkstančių.

Visi dokumentai tyrinėjami specialistų, nes tai svarbus dalykas pažinti įvairių tautų senovės kalbas, kuriomis domisi ir kitų Europos kraštų mokslininkai. Daugiausia svarbios medžiagos randama nuo XVI šimt. Tai Lietuvos kunigaikštystės sustrašinėjimai, teisiniai ir privilegijų dokumentai. Esas tik vienas ir gal tik vienas egzempliorius rinkinio "Revolucijos Giesmės". Amerikoje į lietuvių kalbą išverstųjų — internacionalo, Marselietės ir kt. (E.)

Ką kanadiečiai galvoja apie Quebecą

Ottawa. — Kanados premjeras Pierre Trudeau siūlo visoj Kanadoj praveisti referendumą ir paklausti, ką piliečiai mano apie Quebeco separatistines idėjas. "Mes norime ne vien paklausti Quebeco, ar jis nori prisijungti Kanados sudėty, bet norime ir iš kanadiečių išgirsti, ar jie nori Quebecą laikyti konfederacijos", sakė Trudeau.

Jeruzalė šiandien. Iki 1967 toji miesto dalis buvo Jordanijos žinioje

UNESCO prieš archeologinius kasinėjimus

Nairobi, Kenija. — UNESCO konferencija formaliai pasmerkė Izraelį už archeologinius kasinėjimus Jeruzalės arabų sektoriuje. Už rezoliuciją buvo 61. prieš 19, susilaikė 16 šalių. Amerika balsavo prieš.

Australija nuvertina savo pinigą

Canberra. — Nuo vakar dienos Australijos doleris nuvertintas 17,5 procentų. Tai daroma, kad galima būtų lengviau kovoti su nedarbu ir infliacija, siekiančia 12,2 proc. Bedarbių metų galė gali būti apie 400,000.

Brandtas netiki komunistų "suminkštėjimu"

Geneva. — Buvus Vakarų Vokietijos kancleris Willy Brandt, išrinktas tarptautinio socializmo vadu, socialistų konferencijoj atsisilėpė apie komunistus: "Europos komunistas toks pat pavojingas, kaip ir sovietų arba kinų komunistas." Jis yra skeptiškas dėl Europos komunistų minkštos linijos, ypač italų ir prancūzų. Jie pritaria NATO organizacijai, žada bendradarbiauti su kitomis partijomis, bet jam dar nėra aišku, ar tai tik nėra maneversas ir taktika, paimti valdžią.

Willy Brandtas

KINIJOJ 853 MIL. GYVENTOJŲ

Hong Kongas. — Kinijos gyventojų skaičius pakilo mažiau nei iki 853 milijonų, o gal ir daugiau. Tikro skaičiaus niekas nežino. Statistiką paskelbė patys kinai. Iki šiol per dvejus metus Kinija skelbė, kad turi 800 milijonų gyventojų. Kiti analistai mano, gali būti ir apie 890 milijonų. Didžiausias Kinijos miestas yra Šanchajus, turintis 10 milijonų gyventojų.

Varšuvos paktas bus ir politinė sąjunga

Bukareštą. — Po dviejų dienų Varšuvos pakto viršūnių konferencijos buvo paskelbtas biuletenis. Buvo kreiptasi į Ameriką ir Vakarų Europą su pasiūlymu sudaryti susitarimą ir pažadėti nei vienas pusei, jokiam konflikte pirmi nenaudoti atominių ginklų ir tartis dėl karinių pajėgų apribojimo.

Dar buvo sutarta sudaryti pakto narių užsienio reikalų ministrų komitetą, sukurti pastovų sekretoriatą ir suderinti užsienio politiką. Tokio komiteto labiausiai norėjo Rumunija, siekdama, kad Varšuvos pakto būtų ne vien karinio pobūdžio, bet ir politinė sąjunga.

Atkreiptas dėmesys į reikalą sušaukti Genevos konferenciją Vid. Rytų problemoms spręsti, kurią pilnateisū nariu turi būti pakviesti ir palestiniečiai. Reikalaujama Izraelio pasitraukimo iš 1967 okupuotų žemių ir Palestinos arabams valstybės sukūrimo.

Japonų patarimai Carteriui

Tokio. — Japonijos užsienio reikalų ministris Zentaro Kosaka žada patarti būsimajam Amerikos prezidentui Jimmy Carteriui nekeisti Rytų Azijos politikos, ir toliau pripažinti Tautinę Kiniją, iš Pietų Korėjos neatitraukti Amerikos 42,000 karių.

Sovietai bandys naujas raketas

Moskva. — Nuo lapkričio 30 iki gruodžio 30 sovietai bandys naujas raketas, skelbia Tass. Bandymo vieta bus Pacifikas, apie 400 mylių į pietryčius nuo Midway ir 750 mylių į vakarus nuo Hawajų. Prašo laivų ir lėktuvų toje vietoje nesimažinti.

Automobilių montavimo dirbtuvė Istanbule, Turkijoje.

San Francisco. — Nežiūrint teismo įsakymo integruoti mieto mokyklas, šiandien integruoti mokyklų yra mažiau nei buvo prieš penkerius metus. Kai toks įsakymas buvo paskelbtas, rasiniai išbalansuoti mokyklų buvo 60 procentų, dabar liko tik 43.

KALENDORIUS

Lapkričio 29: Saturninas, Filomena, Dąjotas, Vėla.
Lapkričio 30: Andriejus ap., Justina Saugardas, Linksmuolė. Saulė teka: 6:55, leidžiasi 4:22.
ORAS
Saulėta, bet šalta, apie 15 laipsnių.

Jugoslavijos žemėlapis

Fakultetai ateistams ruošti

Lapkričio 3 "Tarybinis Mokytojas" paduoda žinių, kad "šiomis dienomis Kučūros rūmuose (Kaune) veikiančiame Liaudies universitete įsteigtas naujas fakultetas — jaunųjų ateistų. Jo užsiėmimų programa sudaryta dvejais metais. Fakulteto klausytojai — vidurinių mokyklų aukštesniųjų klasių moksleiviai, specialių vidurinių, profesinių technikos mokyklų auklėtiniai, besidomintys ateizmo klausimais". Kaip besistengty komunistai, bet iš neigiamųjų sukurti "moksle" vis dar nepasisekė. (E.)

New Yorkas. — Pekino ambasadorius Jungtinėms Tautoms Huang Hua palieka savo postą ir grįžta namo. Ambasadoriaus pareigas ėjo nuo Pekino įėjimo į JT, 1971 metų.

Radio Liberty Research Muenchene išleido plačią "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką" Nr. 23 analizę anglų kalba. Kitoje savo apžvalgoje Radio Liberty paminėję sovietų leidinį "Nauka ir religija", kurio š. m. liepos numeryje įdėtas A. Balsio straipsnis "Religija ir nacionalizmas Lietuvoje". Autorius nagrinėja, kaip klerikalizmas, apsijungęs su nacionalizmu, dabartinėje Lietuvoje tarnauja internacionalinio antikomunizmo tikslams. (E.)

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

VLADAS RAMOJUS

GENERALINIS DVASIOS VADAS

Tokių pavadinimų linksma le-genda — komedija neseniai pa-rašė žinomas „pekininkas“ rašyt. Antanas Gustaitis, paprašytas Liet. žurnalistų sąjungos centro valdybos. Naujoji legenda — ko-medija, liečianti dabarties liet. laikraščių redaktorius, bendra-darbius ir skaitytojus, bus pasta-tyta sausio 29 d. Martinių re-storano pokylių salėje įvykstan-čiam VI spaudos balijui. Ją reži-suos muz. D. Lapinskas, nes tame linksmame ir aktualiame škie, be dramatinio elemento, yra ir dai-navimo. VI spaudos balius bus paskutinis rengiamas dabartinės LZS cv, nes ji jau baigia antrąją kadenciją ir busimoji valdyba gal-jau bus išrinkta kitame mieste. Kadangi I spaudos baliaus, įvyk-susio Chicagoje, programą atli-ko taip pat rašyt. A. Gustaitis ir sol. V. Stankienė, todėl ir pasku-tiniam baliiui tas pats rašytojas — humoristas buvo pakviestas para-šyti sceninį škie, kurį jis ir pava-dino „Generalinio dvasio vada“.

Kadangi Suvalkų trikampio lie-tuvių, o ypač katalikų padėties klausimas šiuo metu pasidarė ak-tualus ir gyvas, Liet. žurnalistų s-gos cv nutarė sausio 21 d. penk-tadienio vakarą, kurios vyksta Jaunimo centro kavinėje, paskir-ti Suvalkų trikampio lietuvių dabartinę padėtinę panagrinėti. Prelegentu pakviestas iš Vilniaus krašto kiles kun. dr. V. Rimše-lis, gerai pažįstamas Suvalkų tri-kampio ir ypač Punksko lietuvių reikalus, turįs eilę dokumentų iš susirašymų. Tikimasi, kad sau-sio 21 d. vakarone bus tikrai ak-tuali ir įdomi.

I Liet. žurnalistų s-gos narių eilės paskutiniu metu sugrįžo du buvę jos nariai neprik. Lietuvoje. Tai dr. A. Tyruolis-Šešplaukis ir kun. F. Jokubauskas, gyvenąs Brazilijoje. Per LZS Los Angeles skyrių ir s-gą įstojo prof. Vl. Juo-deika ir rašyt. J. Gliuda. Sol. P. Ragienė, neseniai plačiai į visuomenę davusi idomų recitalų jau-nimo centre, recitalo pelną, 600 dol. VI spaudos balijui įteiks dr. P. Daužvardžio fondai jauniesiems lietuvių spaudos ir radijo bendradarbiams ugdyti. Iš to fondo remiamų jaunųjų bendradarbių šiuo metu „Drau-go“ puslapiuose ypač ryškėja Ri-ma Janulevičiūtė.

UKRAINIEČIAI MOKOSI IS MŪSŲ

Chicago ukrainiečių centras, sekdamas lietuvių pėdomis, nu-tarė steigti savąjį milijoninį fon-dą ukrainiečių švietimui, moks-lui ir kultūrai remti. Penki jų at-

stovai kurį laiką praleido Lietu-vių fondo įstaigoje susipažindam-i, kokie yra įstatymai, kaip tvar-koma administracija, kaip vykdo-mi LF vajai, ir pan. Jų steigiamo-jos fondo atidarymo iškilnėse kaip garbės svečias dalyvavo ir LF valdybos vicepirm. J. Kučėnas.

Lapkričio 18 d. įvykusiame Liet. fondo valdybos posėdyje pa-aikėjo, kad šie metai fondui yra derlingi, kad iki lapkričio 18 d. i-fondą įplaukė 25,000 dol. daugiau negu praėjusiais metais per tą pa-tį laiką. Nors skirstymams šiais metais atiteks gal tik 40,000 dol., bet yra vilties, kad kitais metais suma gali padidėti iki 100,000 dol. Žodžiu, Liet. fondo ateitis šviesi ir, svarbiausia, plačiosios visuo-menės pasitikėjimas fondu dide-lis. Tai liudija ne tušti žodžiai, bet nuolatinis pagrindinio kapitalo didėjimas. Dr. A. Razma, dr. G. Balukas ir kiti fondą vairuoja ir šviesią ir derlingą ateitį. Kiek blo-giau su administracija, nes joje dirbančių labai mažai, o diena iš dienos vis reikia atlikti daug sku-bių darbų. Ten žmonės tiesiog perkrauti darbais. Fondo admi-nistracijoje jau 6 m. dirbą K. Barz-dukas, o P. Zelvyš baigia penk-tuosius metus.

Vicepirm. A. Reklaičiui valdy-bai pateiktas apyskaita apie numa-tytą išleisti leidinį „Lietuvių Fon-das“, paaiškėjo, kad tą leidinį, kuriame tilps ir narių vardynas, iki lapkričio 18 d. užsisakė 176 asmenys ir atsiuntė 4,659 dol. Tai vėl akivaizdus ženklas, kad visi tie, kurie spaudoje ar privačiai pa-sisakė neįsimamai prieš tą leidinį, pasilikta mažumoje. Galutinė iš-veda bus padaryta šioms metams pasibaigus.

JIS VERKĖ STALINO

Lietuvių spaudoje plačiai ra-šoma ir kultūrininkų pokalbiuo-se dažnai užsiminama apie žydo rašytoją Efram Sevela veikalą „Truth is for Strangers“, neseniai pasirodžiusį anglų kalba. Tai veikalas, liečiantis Lietuvos par-tizantų kovas ir lietuvių kančias pokaryje. Kas be ko, kiekvienam šviesesniai lietuviui idomu su-sipažinti su autorium.

Kai 1971 m. vasarą Sevela su žmona gavo leidimą išvykti iš Sovietų S-gos ir pasiekė Paryžių, jis davė interviu tenyksiui laikraščiui „L. Epress“. Interview ištraukas paskelbė „Draugas“ 1971. VII. 23 nr.:

„Sevela pabrėžia, kad jis buvo įsitikinęs komunistas ir reikėjo iš-tisų 20 metų pažiūroms pakeis-ti. Jis buvo 9 m. amžiaus, kai 1937 m. valybose pusę jo mokyk-los moksleivių neteko savo tėvų, les. Pereitą savaitę jis buvo pa-sikvietęs ketletą losangeliečių — Mariją Gimbutienę, Vladą Juo-deiką, Joną Kuprionį ir Vladą Simoliūną paruoštam projektui panagrinėti. Buvo patiekta gau-si medžiaga. Kadangi darbas jau įpusėtas, daugelis paveiklų jau pagaminti tai susirinkusieji tegalėjo tik kai kurias sugesti-jas bei mažesnius pakeitimus pasiūlyti.

Kambarys yra viduje univer-sitetinio pastato, be išorinių lan-gų, tad išnaudojamos visos sien-os. Durs lietuviškos ornamen-tikos. Taip pat baldai. Trys ištis-os sienos per visą plotą talpina įvairius Lietuvos istorinius, ne-priklausomybės meto ir kai ku-riuos dabartinius vaizdus — pa-veiklus, pastatus, simbolius ir kt. Dvi sienos skiriamos Lietu-vos vaizdams, o viena lietuvių kultūriniam pasireiškimui Jung-tinėse Amerikos Valstijose. Tai bus gražus paminklas — lietu-viškiosios kultūros įamžinimas.

J. K. - nis

VINCO ŽEMAITIS 80-JI GIMTADIENI MININT

Lapkričio 21 d. Lietuvos miš-kininkas, miškų inž. Vincas Zema-itis, Lietuvos Miškininkų są-jungos išvičioje pirmininkas, at-šventė savo 80 metų gimtadienį. Žengiant jam į devintąjį dešimt-me-tį, Lietuvos miškininkai išei-vijoje linki sveikatos ir ilgiausiu metų.

Miškų inž. Vincas Zemaitis, Petro sūnus, gimė 1896 m. And-riškių kaime, Zaliosios vals. Vil-kaviškio apskr. Baigęs Zaliosios pradžios mokyklos „narodnojos“ tris skyrius, išlaikė egzaminus i-

kai buvo išvežti ir sušaudyti. Moksleiviams buvo aiškinama, kad tai liaudies priešai, ir Sevela pats prisipažįsta, kad jis šnipinė-jo savo tėvą. Jis verkė, kai mirė Stalinas. Tada jis gyveno Lietu-voje, buvo laikraštininkas, daly-vavo komсомоlo spaudoje. Jis ma-tė lenkų karininkus, vežamus i-

Sibirą. Toliau jis pasakoja: „Lietuviai su mumis kovojo miškuose iki 1951 m., nes mes buvome svetimie-jai, užėmę jų žemę. Vykstant i-ki kolchoza man reikėjo turėti ka-rišką palydą. Pirmasis lietuviš-kas sakiny, kurį aš išmokau, bu-vo: Šalin okupantai rusai! Stali-nas įsakė išvežti pusę Lietuvos gy-ventojų i Sibirą. Tada aš buvau prispaudęjį pusėje. Buvau visiš-ka asimiliavęs. Buvau baigęs mokslo rūšų universitetą, hebra-jiskai negalėjau nei skaityti nei rašyti...“

Tačiau nuolat kylantis antise-mitizmas Rusijoje jam atvėrė akis...“

Taip Sevela kalbėjo ir tokias išvadas darė laisvoji spauda prieš 5 metus. Dabar štai turime to žmogaus parašytą veikalą, kurį kiekvienas lietuvis, galįs angliš-ka skaityti, turėtų būtinai per-skaityti. Tam veikalui net išiša-pamokslą paskyrė kun. Br. Mar-kaitis lapkričio 14 d. liet. jėzuitų kopyčioje.

LIETUVA APIE TAUTINIŲ SOKIŲ SVENTĘ

Praėjusios V-tosios Tautinių šokių transliacijos ištraukos greit pasiekė gyvąją tautą Lietu-voje. Štai ištrauka iš laiško: „Rug-sėjo pradžioje visi su vaikais ir ju draugais klausėmės per radiją lie-tuvių tautinių šokių eigos. Bu-vo labai idomu, ir kaip suprato-me, šventė buvo labai iškil-minga. Labai idomu, kokį vaiz-dą sudarė ir kokį išpūdį paliko ta šventė jums ir visiems lietuviams? Kaip patiko visiems svečiams? Ar ta šventė padės jūsų jauni-mui išlikti lietuviams? Mes klaus-mės ir kitų Pabaltijo tautų šven-čių transliacijų, ir jos mums ne tokios iškilmingos, kaip lietu-vių...“

Marijampolės rusų gimnazija ir iki I pasaulinio karo baigė še-sias klases. VII ir VIII klases bai-gė 1917 m. Voroneže, Vilniaus I Martyno Yčo gimnazijoje. Bai-ges gimnaziją, įstojo i Charkovo Veterinarijos institutą, bet po dviejų semestrų 1918 m. grįžo Lietuvoje. 1922-1923 m. studija-vo Berlyno aukštojoje Žemės ūkio mokykloje, o nuo 1923 m. rudens iki 1925 m. lankė Aukš-tąją Miškų mokyklą Tharandte prie Dresdeno ir, ją baigęs, įsi-gijo diplomuoto miškų inžinie-rius laipsnį.

Lietuvoje tarnavo 1919-1920 m. Vilkaviškio apskr. komiteto valdybos spaudos biuro nariu ir suėmimo komiteto viršininko pa-dėdėju. 1920 m. dirbo taip pat krikšč. dem. partijos dienrašči-„Laisvės“ redakcijoje. 1921 m. bu-vo Dotnuvos dvaro žemės ūkio sekretorius.

Baigęs miško mokslus, Vincas Zemaitis nuo 1926 m. sausio 1 d. buvo paskirtas Kazlų Rūdos II eilės miškų urėdu. Pirmas pradėjęs ir sėkmingai įvykdes ūkio būdu miškų sortimentų pa-ruošos darbus ir tuo daugiau kaip sudvigubinęs iš valstybinių miškų gaunamas pajamas. Vin-cas Zemaitis 1927 m. buvo pa-keltas i I eilės urėdus, o nuo 1929 m. — i Kazlų Rūdos miš-ku urėdus-revizorius.

1927 m. miškų urėdas Vincas Zemaitis vedė Bronę Ruseckai-tę, baigusią 1918 m. Voroneže mergaičių Martyno Yčo gimna-ziją ir iki 1923 m. mokytojavu-sia Vilniuje, o nepriklausomoje Lietuvoje nuo 1926 iki 1934 m. Jo žmona mirė 1976 m. birželio 15 d. Chicagoje, palikusi vyrą Vincą ir du sūnus: Kęstutį, bai-gusį Gregoriano universitetą Ro-moje ir nuo 1965 m. kunigaun-jantį Clevelande, Ohio, ir Algir-dą, baigusį politinius ir ekono-minius mokslus Oksforde, Angli-joje, daktaro laipsnį, dabar dir-bantį vedėju Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organiza-cijoje.

Per pirmąją rusų okupaciją nuo 1940 m. rugpjūčio 1 d. iki 1941 m. rugsėjo 1 d. Vincas Ze-maitis buvo perkeltas i Mažeikių miškų urėdiją, o per vokiečių oku-paciją nuo 1941 m. rugsėjo 1 d. iki 1944 m. liepos 15 d. grįžo vėl i Kazlų Rūdos miškų urėdi-ją urėdu-inspektorium.

1945-1949 metus sukaktuvi-ninkas praleido Bavarijoje, kur iki 1948 m. buvo Bavarijos val-

diškų miškų Leutershausen prie Ansbacho girininkas, o nuo 1948 iki 1949 m. IRO Dinkelsbuehlio pabėgėlių stovyklos pareigūnas. 1949 m. kovo mėn. Vincas Ze-maitis su šeima atvyko i JAV.

Vincas Zemaitis per visa sa-vo gyvenimą buvo ir yra ener-giškos ir dinamizmo pilna asmeny-bė. Nuo moksleivių metų — 1911 priklausė ateitininkų organizaci-jai. 1919 m. buvo II Lietuvos konferencijos Kaune vienas pre-zidiumo sekretorių. Tha-randte, Vokietijoje, buvo lietuvių miškininkų studentų „Silva“ draugijos valdybos narys i pir-mininkas. 1929 m. buvo vienas iš Lietuvos Miškininkų sąjungos steigėjų. Nuo 1930 iki 1934 m. tos sąjungos pirmininkas. 1949 atvykęs i Chciaga, vėl buvo vienas iš Lietuvos Miškininkų są-jungos išvičioje steigėjų ir nuo 1952 m. tos sąjungos pirminin-kas. Be to, Vincas Zemaitis yra Lituanistikos instituto narys-ko-rispondentas, Lietuvių istorijos draugijos ir Šaulių sąjungos na-rys.

Spaudos srityje darbuojasi Vin-cas Zemaitis nuo 1920 m., ra-šęs „Laisvė“, vėliau buvęs miš-kininkystės žurnalo „Mūsų Gi-rios“ bendradarbis, nuo 1950 m. išvičioje lietuvių spaudos bend-radarbis ir miškininkų žurnalo „Girios Aidas“ redaktinės komi-sijos narys. Taip pat jis yra pa-ruošęs ir išleides įvairių studijų ir brošiūrų, kurių atskiri lei-diniai siekti netoli 15 pavadinimų.

Vincas Zemaitis, šiuo metu jau 80 metų sukahtuvinkas, da-lį savo gyvenimo yra skyręs ža-liosioms girioms Lietuvoje, o iš-eičioje išvares plačią vagą spau-dos srityje.

Mielam sukahtuvinkui lin-kime dar ilgai darbuotis spaudos arimuose tėvynės labui.

A. Tonisonas

GABUS KALBOMS

1963 metais pasauliniame lin-gvistų kongrese New York'e i tribūną lijo italas Karlas Tag-liavinis ir kongreso dalyvius pa-sveikino... penkiasdešimčia kal-bų. Tagliavinis, dvylikos metų berniukas, jau kalbėjo septynio-mis kalbomis. Būdamas dvide-šimties metų, gavo daktaro laipsnį ir mokėjo penkiolika kal-bų. Profesorius Tagliavinis per metus išmoksta tris ar keturias naujas kalbas. Sunkiausia, anot jo, išmokyti dvi tris pirmąsias, o paskui jau viskas eina lengviau.

A. Sabaliauskas.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO HALSTED STREET TEL. - CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJŲ APARATAI

SPECIAL PREPUBLICATION OFFER!

Confrontations With Tyranny, edited by Alfreds Straumanis, mirrors many images of tyranny. This first Baltic drama collection to be available in English will be published on January 1, 1977. Three of the six plays were written under the Soviet regime and the other plays were written by Baltic dramatists in exile. Each play has an introductory essay explaining both the background of the author and the significance of the play.

This beautiful, cloth bound collection is a strong testimony to the Baltic experience. Upon publication many will be impressed by these previously unavailable plays. Confrontation With Tyranny is a collection of some of the finest drama of our time. Enrich both your understanding and the community's understanding of the Lithuanian and Baltic heritage by ordering your copies now!

This collection, after publication on January 1, 1977, will have a list price of \$15.00. Our special prepubli-cation offer discounts the book 20%. Orders postmarked, with payment, by December 31, 1976 will be filled at the special \$12.00 price.

Please enter my subscription for _____ copy(ies) of Confrontation With Tyranny at the limited \$12.00 per copy offer. I understand that this order must be postmarked by December 31, 1976.

Name (Please Print) _____

Street _____

City _____

State _____

Zip _____

_____ Bill to my account (Libraries and Institutions only. This form must be attached to an official purchase order.)

_____ My check is enclosed. Add 5% sales tax on books shipped to an Illinois address.

_____ Bank Americard Number _____ Expires _____

_____ Master Charge Number _____ Expires _____

_____ This is a gift, please send the recipient a gift card indicating the book is given by _____

_____ It is understood that the gift announcement will arrive within a few days of Christmas.

Make checks payable to and mail to

WAVELAND PRESS, INC., P.O. Box 400 Prospect Heights, Ill. 60070

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$26.00. Canada \$28.00. Foreign Countries — \$29.00.

Pašto bilaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenume-nas nesutinkami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčią, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsi-mokėjęs.

"Drauga" prenumerata mokama iš anksto

	metams 6 mėn. 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kanadoje	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kitur	\$26.00 \$15.00 \$10.00 —
Užsienyje	\$29.00 \$17.00 \$11.00 —
Savaitinė	\$18.00 \$10.00 —

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šėštadieniais 8:30 — 12:00.
• Administracija dirba kas-dien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija straipsnius talso savo nuožūra. Nesunaudojot straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anks-to susitarus. Redakcija už skelbi-mų turinį neatsako. Skelbimų kai-nos prišunčiamos gavus prašymą.

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS

2858 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akusertija ir moterų ligos

Ginekologinė chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford

Medical Building), Tel. LU 5-6446

Pirmia ligonius pagal susitarimą

Jei neatsiliepiu, skambinti 374-5004

DR. VL. BLAŽYS

PLAČIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center

6152 So. Kedzie Avenue

Val.: pirmad., antrad., ketvirtad.

8 iki 7:30 val. vakaro.

Šėštad. nuo 1 iki 3 val.

Pagal susitarimą

Ofiso telef. WA 5-2670

Rezd. tel. Walbrook 5-5048

Tel. Ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm. ketv. 1 iki 6 v. popiet.

Antrad., penktad. 1-5, treč. ir šėštad.

tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val.: pagal susitarimą; pirmad. ir

ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt.

10-4; šėštad. 10-2 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė — Nėrvų ir

Ecnocinės ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Rezd. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERTIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6152 So. Kedzie Ave. WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei ne-

atsiliepiu, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5898

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akdų ligos

2907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

JOKSA

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt.

nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val.

vak. šėštad. nuo 1 iki 3 val.

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

DERMATOLOGIJA —

CHIRURGIJA

5214 No. Western Avenue

1602 No. Western Avenue

Tel. ataskomas 12 valandų

489-4441 — 561-4605

Apaimoka skelbtis dien. DRAUGO

nes jis plačianiai skaitomas lie-

tuvų dienrašči. G skelbimų kai-

nos visoms priėmamos.

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA

1407 S. 49th Court, Cicero

Kasdien 10-12 ir 4-7

Išskyrus treč. ir šėšt.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4199

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

Išskyrus trečiadienius

Šėštadienis 12 iki 4 val. popiet.

Tel. RELIANCE 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvės gydytojas)

3925 West 59th Street

Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir

penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 4-6

val. vak. Treč. ir šėštad. viduryta

ISTORIJS IR FAKTŲ KLASTOJIMAS

Visi žinome, kad tiesa — minėtis atitiktis tikrovę yra visame pasaulyje viena ir ta pati. Taigi turi būti tas pats faktų skelbimas ir jų aiškinimas. Rodosi, kad istorijos moksle, kur pateikiami ir aiškinami netolimos praeities faktai. Tačiau dabartiniame gyvenime taip nėra. Kaip visas pasaulis yra suskiltas į du — Rytų ir Vakarų — blokus, taip ima atsirasti ir dvi „tiesos“ savokos. Tuos pačius faktus, net vakardienos ar šios dienos įvykius, Sovietai pateikia ir aiškina kitaip, kaip visi Vakarų kraštai.

Dvi „tiesos“ savokos ypač ryškiai atsispindi Rytų ir Vakarų spaudoje, literatūroje, informacijoje, pagaliau mokslo srityje ir net vadovėliuose.

Pastaruoju metu abiejose Atlanto vandenyno pakrantėse — JAV-bėse ir Anglijoje imta gyvai domėtis Sovietų Sąjungos mokiniams dėstoma istorija, ypač ta dalimi, kuri liečia II pasaulinio karo įvykių aiškinimą. Dalis to vadovėlio verčiama iš rusų kalbos. Išleidžiama knyga bus pavadinama „The Russian version of the Second World War“. Deja, Sovietų vyriausybė atsisakė duoti leidimą šį vadovėlį išleisti Vakaruose anglų kalba. Priežastis? Greičiausia gėda, kai melas atskleidžiamas. Leidėjai žada išleisti ir be rusų sutikimo.

Apskaičiuota, kad nuo 1945 m. ligi dabar iš šio vadovėlio mokėsi ir mokosi apie 100 milijonų Sovietų mokinių. Jo turinys visiškai skirtingas nuo įvairių Vakarų kraštų istorikų-istorinių įvykių aiškinimo, ypač kas liečia II pasaulinį karą.

Jau pirmasis sakinyss daug pasako: „II pasaulinį karą pagimdė imperialistai“. Tai pagrindinė mintis, kuri lyg raudonu siūlu eina per visą vadovėlį. Tie „imperialistai“, pagal rusų atstovų istorijos vadovėlių autorius, yra D. Britanija, Prancūzija ir JAV-bės, kurios „po II pasaulinio karo laimėjimo panorėjo savo viešpatavimo pozicijas sustiprinti, o savo konkurentų pozicijas susilpninti“. O konkurentai būvę Japonija, Italija ir Vokietija. Toliau vadovėlio autoriai rašo: „Iš tikrųjų šios šešios valstybės būtu nukreipusios savo bendrąją antpuolį į socialistinę Rusiją, jeigu tarp jų dviejų kapitalistinių blokų nebūtų ginčo.“

Mums įdomu, kad apie Stalino su Hitleriu sudarytas sutartis pasidalyti Lenkijos ir Pabaltijo kraštų žemes nutila. Aiškina, kad tik dabar buvęs reikalas „išvaduoti Vakarų Ukrainos ir Gudijos gyventojus“.

Rusų invazija į Suomiją šitaip aprašoma: „Iš Suomijos pusės pradėta artilerijos ugnis ir mūsų teritoriją priverstė Sovietų Sąjungos vyriausybė imtis pasipriešinimo priemonių“. Toliau, kalbant apie Sovietų S-gos užpuolimą į hitlerinės Vokietijos pusę, rašoma: „Plėšikiškas vokiečių fašistų gaujų užpuolimas buvo reikšmingas JAV ir Anglijos sluoksnių viešai su džiaugsmu sutiktas“.

Svarbiausieji karo laimėjimai prirašomi Sovietams, iskaitant ir „pavergtų Europos tautų išlaisvinimą“. Amerika labai puola už atominio ginklo panaudojimą prieš Japoniją: „Tai pažymys JAV agresijos užvaldyti pasaulį“. Šitaip Sovietai atsidėkoja sąjungininkams, kurie juos per visą karo laiką šelpė ir šėrė.

Sovietinė statistika skelbia, kad 1974 metais visose įvairaus tipo okupu. Lietuvos mokyklose mokėsi 1,012,000 moksleivių bei studentų. O kokių „pašarų“ maitinami minėti Lietuvos moksleiviai? Atsakymas: tuo pačiu, kaip minėjome. Visi vado-

vėliai pilni pagiežos nepriklausomai Lietuvai ir vakariečiams.

Kas yra vadovėlių autoriai? Nepriklausomos Lietuvos laikų vadovėliai iš apyvartos buvo išimti tuojau pokario metais. Naujosios moksle, kur pateikiami ir aiškinami netolimos praeities faktai. Tačiau dabartiniame gyvenime taip nėra. Kaip visas pasaulis yra suskiltas į du — Rytų ir Vakarų — blokus, taip ima atsirasti ir dvi „tiesos“ savokos. Tuos pačius faktus, net vakardienos ar šios dienos įvykius, Sovietai pateikia ir aiškina kitaip, kaip visi Vakarų kraštai.

Imame iš mūsų lentynos porą tuzinų vadovėlių, pripuolamai čia atsiradusių, be kurios nors atrankos. Štai jie: „Naujųjų amžių istorija“, autoriai: I. Galkinas, L. Zubokas, F. Notovičius, V. Chvostovas; „Naujųjų laikų istorija“ — P. Kuzmichevas ir V. Orlovos. „Gamtos mokslo pagrindai“ — AM. Stakinas, V. Kvietkauskas; „Antikinė literatūra“ — A. Losevas, G. Sonkinas, A. Tachod-Godi, N. Timofejeva, N. Čiokuchina; „Braižyta“ — A. Abrikosovas; „Algebros uždavinys“ — P. Laričevs „Algebra ir elementarinės funkcijos“ — J. Kočetkovas, J. Kočetkova „Geografijos žodynas“ — S. Agapovas, S. Sokolovas, D. Tichomirovas; „Fizinė geografija“ — K. Strojėvas, „Pasaulio dalių geografija“ — P. Sčatėvas, P. Techechovas; „TSRS ekonominė geografija“ — N. Lialikovas; „Geografijos skaitiniai“ — N. Blonskaja ir V. Raitis.

Panašių autorių būtų galima daugybę pririnkti, bet užteks ir šių. O kas gi tuose vadovėliuose rašoma?

Imame į rankas „Visuomenės mokslo vadovėlį“ baigiamosioms vidurinių mokyklų klasmėms, 268 pusl. Išleistas „Sviesos“ leidyklos Vilniuje, 1973 m. 2 pusl. Įrašas: „Vadovėlių paruošė autorius kolektyvas: G. Šachnazarovas (vadovas), A. Boborykinas, J. Krasin, V. Suchodejevas, O. Pisarskis“. Vertėjas, matyt, lietuvis, tačiau jo pavardė niekur nepažymėta. Panašiai yra ir kituose iš rusų kalbos išverstuose vadovėliuose.

Mums įdomus šio vadovėlio skyrius apie „nacionalinio klausimo sprendimą“ (133-144 ps.). Štai keletas ištraukų: „Ypač gajios ir žalingos yra nacionalinių pažiūrų liekanos. Nėra nieko blauresnio ir priešingiausio mūsų visuomenės dvasiai, kaip nacionalinis pasipūtimas... Negalima būti sąmoningu komunistu kūrėju, nebūnant internacionalistu, neatskiriančiu nacionalistinių liekanų“. (142 p.)

Toliau skaitome: „Nacijoms vis labiau suartėjant ir vienai kitą turinant, vystosi bendrieji žmonių dvasinio vėdo brožai, kuriuos gimdo nauja visuomeninė santvarka“. Apie rusų kalbą rašoma: „Broliški tautų šeimai būtina reikalinga tarptautinė bendravimo priemonė... Aišku, kad ir toliau tarybiniai žmonės noriai mokysis rusų kalbos“, nes rusų kalbos ateitis, pagal vadovėlio autorius, yra šitokia: „Kommunizmui nuagaję pasauliniu mastu, nacionaliniai skirtumai galutinai išnyks, įsigalės viena bendra kalba, viena bendra kultūra, kuri bus absorbavusi visus nacionalinius kultūrų lobius“. Kitais žodžiais, „Sovietų pavergtos tautos, mes, rusai, jus prarysime, kartu su visa jūsų žeme, kultūra, kalba ir kitais turtais“. Beje šioje vietoje Sovietų rašėjos savo ketinimus nebekeletoja: pasako, ko iš tiesų siekia.

b. kv.

PRANCŪZIJOS KOMUNISTAI

Skiriasi nuo Maskvos, bet ar ilgai

J. VAICELJONAS

Jau praėjo pora dešimtmečių, kai Prancūzijos komunistai su Italijos ir kitomis nevaldančiomis komunistų partijomis deda pastangas savo krašte įvesti komunistinę demokratinių kelių — evoliuciją. Šiuo atveju Prancūzijos komunistai yra menševikai, o ne bolševikai.

Nuo 1973 m. Prancūzijos komunistų partija atsistojo prieš seriją komunistinių problemų pasaulyje, kas privertė Prancūzijos komunistus peržiūrėti savo politiką ir savo veiklą. Pirmas įvykis — 1970-73 m. komunistų partijos pralaimėjimas Čilėje, kur prezidentas Allende norėjo krašte komunizmą įvesti tyliai, be revoliucijos. Bet jam kelią pastoj kariuomenė, pats Allende žuvo. Ir Prancūzijos komunistai pripažįsta, kad Čilėje komunistai pralaimėjo ne tiek dėl savo idealogijos, kiek dėl krašto sužlugdyto ekonomikai. Čilės pavertimas komunistiniu kraštu Maskvos buvo numatytas 1956m. 20-me komunistų kongrese. Bet tas numatymas nepasitvirtino.

Antras įvykis — Vietnamas. Čia komunistai laimėjo revoliucijos keliu, bet tas laimėjimas buvo labai brangus ekonominiu ir dvasiniu atžvilgiu.

Trečias įvykis — Portugalija, kur komunistai nieko nelaimėjo savo aktyvumu, o turėjo įsirikti į jį eilę su kitomis partijomis. Prancūzijos komunistai remiasi trimis sritimis: organizacija, vidaus ir užsienio politika.

Organizacija

Prancūzijos komunistai nori išvystyti geresnę partijos organizaciją, kad ji galėtų plačiau apimti darbininkų unijas. Jie savo žinioje turi per 2,5 mil. darbininkų. O tai tik ketvirtadalis Prancūzijos dirbančiųjų. Pati komunistų partija po antrojo pasaulinio karo turėjo per 800,000 narių. Dabar jų skaičius nukritęs iki 450,000. Jų tikslas partijos narių skaičių padidinti bent iki 600,000, o fabrikuose ir kitose darbovietėse komunistinių lstelių skaičių padidinti iki 10,000. Dabar jie turi apie 8,000. Jie turi ir savo prieraugčio jaunimo (komjaunuolių) per 65,000. Komunistinę spaudą prenumeruoja tik kas trečias komunistas. Šitai rodo jų silpną ideologinį sąmoningumą.

Vidaus politika

Prancūzijos, kaip ir Italijos, komunistai vidaus politiką nori nusverti balsavimais, kad socializmas, teisingiau sakant, komunizmas ateitų taikos keliu. Tam

reikia apimti platesnes žmonių mases, kad per rinkimus į parlamentą laimėtų daugiau atstovų. Dabar komunistai savo laimėjimą mato tik koalicijoje su socialistais ir kairiaisiais radikalais. Komunistams susitarti su socialistais nelengva, nes koalicijoje komunistai nori perimti vadovavimą. Prancūzijos komunistų ir socialistų koalicija yra aštrus ginklas prieš dešiniuosius. 1974 m., kai vyko Prancūzijos prezidento rinkimai, kairiųjų kandidatas R. Mitterrand gavo 49,3 proc., o dešiniųjų — V.G. Estaing — 50,7 proc. visų balsų. Tai rodo, kad kairieji buvo netoli savo tikslo. Kairieji nelaimėjo gal dėl to, kad komunistų vadas G. Marchais per anksti pradėjo skelbti, kas iš komunistų bus ministeriais, jei laimės Mitterrand. Kairieji prezidento posto nelaimėjo, bet komunistai iš koalicijos tikisi geresnių rezultatų ateityje.

Savo 21-me kongrese 1974 m. spalio 24-27 d. Prancūzijos komunistai pasisakė, kad jie turi veikti prieš dabartinį prezidentą, kad jis būtų priverstas atsistatyti anksčiau, negu baigsis jo kadencija. Tuo reikalu 1975 m. birželio 19 d. tarėsi visų trijų kairiųjų partijų vadai: G. Marchais, F. Mitterrand ir R. Fabre. Pastarasis — kairiųjų radikalų vadas.

Prancūzijos komunistų veiklai ir propagandai labai pakenkė Maskvos valdovai, kurie jėga pavergia tautas, žudo, kankina žmones fiziškai ir dvasiškai. Ir Prancūzijos darbininkai žino, kad Sovietų Sąjungoje darbininkai gyvena daug žiauresnės sąlygoje, negu tai buvo 17-19 šimtmečyje. Toks raudonųjų Maskvos valdovų elgesys atgraso Prancūzijos komunistus nuo maskvinio komunizmo. Prancūzijos komunistai nori atsakyti nuo maskvinių komunistinių ženklių ir šūkių. Prancūzai turi savo šūkius: laisvė, lygybė, brolybė. Laisvame Prancūzijos krašte gyvenantiems komunistams Maskvos vergija nesuprantama ir nepriimtina.

Kadaise į Prancūziją atbėgdavo įvairūs Rusijos nihilistai, anarchistai, socialistai, o dabar į Prancūziją atvažiuoja iš sovietinės vergijos išrūkė komunizmo prieštai. Kai Paryžiuje lankėsi L. Brežnevus, jis norėjo su Prancūzijos komunistų vadu G. Marchais išsikalbėti, kad Prancūzijos komunistai nenutoltų nuo Maskvos. Bet iš to pasikalbėjimo nieko neišėjo, nes prancūzai nori

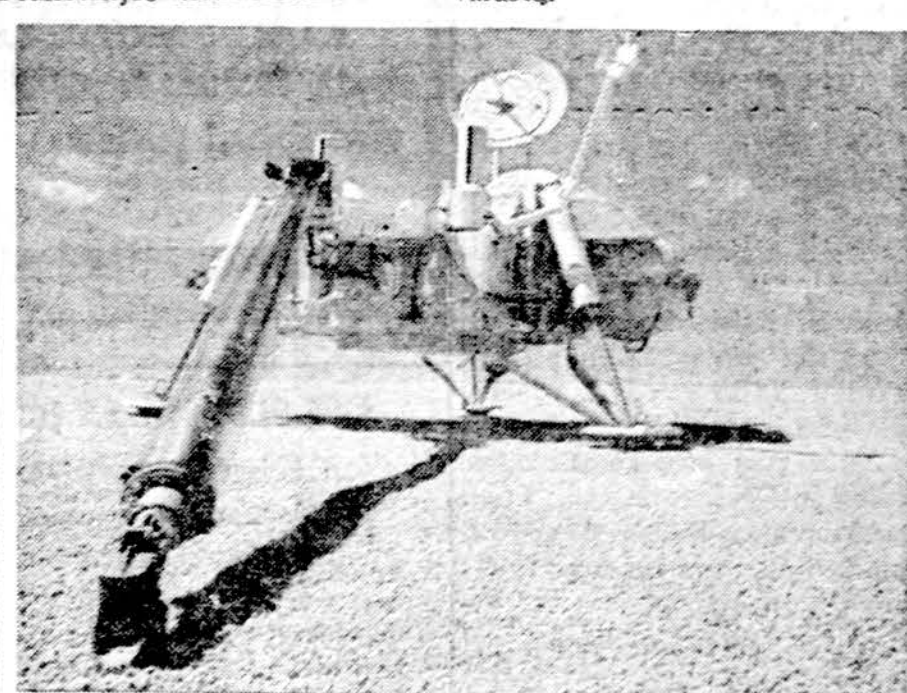
būti tik savo krašto komunistais, niekam nepriklausyti.

Užsienio politika

Prancūzijos komunistai užsienio politikoje turi du tikslus: veiklą, jei komunistai būtų krašto valdžioje, ir veiklą kitų kraštų komunistų partijų atžvilgiu. Šiuo metu jie daugiau domisi kitų kraštų komunistų partijų veikla. Prancūzijos komunistai labai nepatenkinti, kad Maskva 1968 metais okupavo Čekoslovakiją. Vėliau jie pergveno dėl Portugalijos komunistų partijos nesėkmės. Portugalijos komunistai nebuvo gerai įsitvirtinę darbininkų unijoje, kariuomenėje ir kituose sam būriuose.

Prancūzijos komunistų tikslas sukurti komunistų viešpatavimą Vakarų Europoje. Bet jie nepasako, ką jie darytų, jei valdžią turėtų Maskva, okupuodama Vakarų Europą. Prancūzijos komunistai okupacijai nepritaria, bet Maskva okupacijas vykdo.

Jei 1930-50 m. Prancūzijos komunistų partija buvo Maskvos i-rankis savo tikslams siekti, tai dabar prancūzai komunistai praregėjo. Iš Prancūzijos 48 kairiųjų organizacijų tik viena išėjo į protestą prieš karą Vietnamu. Prancūzai komunistai vengia dalyvauti taikos judėjimuose, kuriuos organizuoja Maskva. Jie Maskvos kalboms nebetiki, nes Maskva viena sako, o kita daro: kalba apie taiką, o organizuoja karus. Kiek ir kur įvyko karų po antrojo pasaulinio karo, tai daugiausia buvo suorganizuoti ir remiami Maskvos. Prancūzijos komunistai laikosi senų komunistinių šūkių — laisvė visiems. Žmonėms laisvės neduoda Maskva. Prancūzijos komunistai turi savo

Amerikiečių Marse nuleistas prietaisas Viking, siunčias iš ten mokslines žinias, bet, kad Marse būtų gyvybė, dar nepaūrtas.

Lenkų priminimai, kad lietuviai sau blogi darė, nenorėdami bendrauti su lenkais, kai lenkai, tariamai vis reikė savo geras norus, buvo vien tik lenkų viena priemonių maskuoti savo agresyvumą (ne vien tik lietuvių atžvilgiu, kaip tai parodė 1938 m. lenkų įvykdytas Čekoslovakijos dalies užgrobitimas).

Nežiūrint į lenkų agresiją prieš Lietuvą, 1920.I. 27 d. aliantų komisijos priežiūroje lenkų atsėdėdamos prie derybų stalo su lietuviais lietuviams sukėlė viltį, kad bent kartą galima būtų susitarti ir su lenkais. Deja, tas „bent kartą“ pačių lenkų karine jėga buvo sugriautas, parodant lietuviams, kad lenkų parašai ant Suvalkų sutarties buvo paprasčiausia apgaulė, turėjusi vienintelį tikslą — ir šį kartą piktai apgauti lietuvius. Pasakodamas apie savo dalyvavimą tose derybose, T.K. visą tai patvirtino. T. K. liudijimu Suvalkų derybų ir sutartis buvo Pilsudskio sugalvota ir įvykdyta eilinė lenkų klaida.

Ir štai po tokio „įvykio“, užmiršdami savo seniai apie lietuvius nukaltą posakį: „kto litwina raz zahaczy, temu on do grobu nie przebaczy“ (kas lietuvių kartą užkabs, tam jis iki grabo lentos neatleis), lenkai įtikinėja lietuvius savo gera valia, tartum tos Suvalkų sutarties apgaulės nebūtų buvę.

Užtat hipokrizija skamba T.K. atpasakojamas Becko posakis, kad „dėl Kauno kaltės nebuvo leista komendantui užplūti griovį, kuris tiek metų skyrėsi abi tautos“. O kas gi tą „griovį“ iškaskė? Ši hipokrizija visuomenoje rikiasi su lenkų arogancija ir nuolatinu lietuvių niekinimu, ypač kai lietuviai lenkų manymu per mažai žavis lenkų „pranašumą“ ir t.t. Kitaip tariant, lenkai amžij būgyje nesugebėjo atsikratyti savo „menkavertystės kompleksų“ jausmo ir užtat lietuvių, iš kurių savo valstybei ir kultūrai tarpiti tiek daug turto yra „pasieję“, kiekviena proga žemina ir niekina. T.K. tai patvirtina.

T. K. J. Pilsudskį ir šiandieną vaizduoja kaip

RUSŲ VALDOMA PARTIJA

Komunistų partija Lietuvoje sulietuvėjo, bet ji valdoma Maskvos

R. RYMANČAS

Komunistų partija yra internacionalinė, bet rusų valdoma. Rusai stengiasi sprautis į nerusų komunistų partijas ir jas valdyti iš visaus.

Beveik visą pokario pirmąjį dešimtmetį rusai turėjo ryškia persvarą komunistų partijoje ok. Lietuvoje. 1947 m. lietuvių komunistų buvo 2,984, o rusų 9,577. Tik 1954 m. įvyko persilaužimas, nes lietuvių komunistų skaičius jau praėjo rusų skaičių. Tai sutapo su kruvinuoju partizaniniu karu, kai tūkstančiai lietuvių sunaikinti ar išremti į Sibirą.

1975.1.1 komunistų buvo 140,219, lietuvių — 96,023, rusų — 26,760, lenkų — 5,485, baltarusių — 4,425, ukrainiečių — 3,929, žydų — 2,257 ir mažesni skaičiai latvių, totorių, čiuvašų, gruzinų, armėnų ir kitų Azijos tautų. Nors lietuvių komunistų skaičius sparčiai didėjo, 68,5 proc. partijos narių pasiekė, bet jų nuomimis vis dar atsilikęs gyventojų pasiskaidymo kraštui.

1970 m. visuotinio gyventojų surašymo duomenimis lietuvių sudarė 80,2 proc. visų gyventojų.

Partija — Maskvos įrankis

Pradžioje komunistų partija buvo proletarinė, mažarašė ir lengvatikiškai idealistinė, tikėjusi vienu mostu išspręsti socialines negeroves. Sovietų globoje ji išaugo į milžinišką organizaciją, tarnaujančią tik Sovietams, jų tikslams. Tiesa, ne visi lietuviai komunistai yra vieno sukirpimo.

taiką ir savo stilių į socializmą. Dabartinis jų svarbiausias tikslas — padidinti partijos narių skaičių, kad partija galėtų valdyti kraštą.

Vieni dėl asmeniškos naudos puolė ir rusų glėbį. Tai vadina tik atlieka formalę komunisto pareigą. Tretieji bando nepamiršti ir savo krašto reikalų. Visi jie taikstosi Maskvai ir tarnauja rusams. Visi jie naudojami išskirtinėms privilegijoms, ypač esantys partijos vadovybėje. Iš proletarų tapo dideliais ponais. Mažarašiai ar berašiai vis labiau nustelbiami išimokslinusių, o lengvatikiškai idealistai tapo praktiškai „kombinuoti“, nors tai mažiausiai būdina. Antano Venclovos tipo buržuazinių komunistų, siekiančių plačią gyvenimą, patogumų ieškoti, vis daugiau atsiranda. Jiems kuo mažesniai rūpi skurdžiai, tikri proletarai, kurie turi pragyventi iš 70 rublių mėnesinio atlyginimo. Suponėjusi komunistų partija tvirtai sėdi Maskvos balne ir jai tarnauja.

Tarnautojų partija

Komunistų partija yra proletariato diktatūros įgyvendintoja. Jos rankos žymiai toliau siekia už fašistinių partijų polėkius. Fašistinės partijos, šaukiančios, kad viskas valstybei, nieko šalia ar virš valstybės, pripažino nors apkarpytą privatinę nuosavybę, kai komunistų partija valdo ne tik valstybę, bet ir visas įmones. Štai kodėl komunistų partija nenoromis tampa tarnautojų partija. 1945 m. beveik visi komunistai, nors dažnai nieko neišmanė apie pareigas, tapo vadovais. 1975 m. 67,777, t.y. arti pusė, komunistų yra įmonių, įstaigų vadovai, inžinieriai, žemės ūkio specialistai, medicinos darbuotojai, dėstytojai, pedagogai, mokslineikai.

Tarnautojų partijai prireikė iš simokslinusių narių, kuriems galima patikėti atsakingas pareigas. 1945 m. aukštąjį mokslą baigusiu komunistų buvo 300, kai 1975 m. 30,218. Vidurinį išimokslinimą turinčių skaičius partijoje žymiai padidėjo, bet pradžios mokyklą baigusiu komunistų skaičius yra didelis ir 1975 m. siekė net 57,044.

Partinis švietimas

Komunistinė pasaulėžiūra yra visuotinė. Ji išpažįta tik savo dogmas. Šiuo tikslu yra suvaržytas bendravimas su užsieniu, draudžiama spauda ir net trukdomos radijo programos. Nors Sovietų konstitucijoje užikrintos laisvės, nors Helsinkyje įsiparei-

(Nukelta į 5 psl.).

Lietuvių-lenkų byla

J. DAINAUSKAS

24

kis priklausė lietuviams, kad jie yra megalomanai, tačiau ką tik minėtoji lenkų „svajonė“ šiandienai tikrai yra lenkų megalomanija, nes lenkai savo kultūrai vis priskiria kokį tai magišką „galingumą“. Iš tikrųjų tas lenkų perdėtas didžiavimas savo tariama „superkultūra“ rodo tiklenkų visuomenininkų ir politikų galvojimo naivumą.

Nežiūrint, kad Lietuvos elitas, gerokai prieš atgaunant valstybės nepriklausomybę, didžiąja dalimi buvo nuėjęs „svetimiems dievams tarnauti“, ir Lietuva, ateinant laikui tai nepriklausomybę atstatyti, turėjo savo elitą kurti iš naujo, tas naujas Lietuvos elitas turėjo ir turi kur kas stipresnį stuburkaulį, negu to tikėjosi ar norėjo svetimieji.

Nėra jokių duomenų, kurie verstų prileisti, kad XI a. platesniu mastu prasidėjęs mūsų elito atgimimas nebūtų turėjęs pakankamai stipraus, savito lietuviško kelio, jei su Lenkija nuo pat nepriklausomybės atgavimo pradžios būtų buvę normalūs kaimyniški santykiai. Su sąlyga, kad Lietuva nebūtų buvusi suriškta jokiais priklausomybės ryšiais su Lenkija (tada lietuvių kultūrą veikty ne „aukštesnė“, o vien fiziškai stipresnė lenkų kultūra). Todėl tas argumentas paaiškinimui lietuvių nenoro bendrauti su lenkais lietuviams nebuvo ir negalėjo būti esminis. Atrodo, kad tas argumentas buvo labiau reikalingas patiems Lenkijos vadovams, kai reikėjo lenkų masėms aiškinti priežastis jų nesugebėjimo palenkti sau lietuvių, priversti juos prie užmezgimo ryšių su Lenkija.

— Jeigu mes pradėdame kilti, tai įsitikinsime, jog esame praradę ateitį.

Winston Churchill

(Būg daugiau)

KOKIA LIETUVIŲ VEIKLOS VIZIJA

Išpūdžiai iš Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimo

I Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimą kasmet gausiai suvažiuoja Amerikos Liet. Tarybos nariai, skyrių atstovai ir svečiai. Šių metų suvažiavime lapkričio 13 d., Shareton Tower viešbutyje, tą pačią dieną, kai prieš 11 metų įvyko žygis į Jungtines Tautas, Chicagoje dalyvavo atstovai iš Chicagos, Washingtono, Pittsburgho, Detroito, Bostono, Clevelando ir net iš tolimosios Californijos. Suvažiavimo pagrindinis tikslas pasiformuoti apie veiklą, pasidalinti mintimis, pabendrauti ir pasisemti dvasinės stiprybės vieningam darbui sunkioje kovoje už Lietuvos išlaisvinimą.

Suvažiavime išsamų pranešimą apie Altos nuveiktus darbus pateikė pirm. dr. K. Bobelis. Iš pranešimo paaiškėjo, kad savo pastangom Altos norėjo užtikrinti JAV nepripažinimą Lietuvos inkorporacijos ir kad Helsinkio susitarimai nepakeistų Lietuvos padėties. Šiuo reikalu buvo net prarastos kelios rezoliucijos kongrese. Pirmininkas pastebėjo, kad dabar esame trečiame mūsų veiklos etape — laikotarpis po Helsinkio konferencijos. Todėl pabrėžė svarbą suderinti veiklą prie naujai susidariusių sąlygų. Svarbu pasirodė Belgrado konferencijai, parūpinant atitinkamus duomenis. Metų veikloje išsusta daugelis telegramų, laišku. Ryštingu balsu jautriai pabaigoje pirmininkas pareiškė, kad mūsų siekimas yra formuoti Lietuvai palankią pasaulio opinią, pabrėžti tautų laisvo apsisprendimo teisę ir sulaukti Lietuvos išlaisvės. Dr. J. Genys papasakojo apie Pabaltijo valstybių komiteto veiklą. Lietuvių vardas plačiai išgarsintas vietinėje spaudoje pagal informacijos skyriaus vadovo kun. J. Prunskio pranešimą. Džiugu buvo išgirsti, kad Altos iždas geresnis negu pernai.

Suvažiavimą daug kas sveikino su viltimi tėvynės geresniam rytojui. Buvo suteikta proga visiems Altos sudarančių organizacijų pirmininkams tarti žodį. Pirmininkai sveikino suvažiavimą be jokių konkrečių minčių bei patarimų ateities veiklos gairėms pakeisti ar veiklai sustiprinti. Daugumas pritarė dabartinei veiklai ir dekojo Altos pirmininkui už jo atliktus darbus. Skyrių atstovai bendrais bruožais apibūdino apylinkių veiklą ir kai kurie įteikė piniginę auką.

Tačiau negalima praėti nepaminėjus suvažiavime pasakytą Kat. fed. pirmininko dr. J. Meškauskio žodžių, kurių skirtingas tonas sukėlė tiek daug reakcijos suvažiavime. Jo žodžiai buvo paprasti ir visiems suprantami: "Mes visi sudarom vieną tautą, vieną šeimą. Tačiau kiekvienas esame unikumas. Kiekvienas lietuvis turime vienas kitą mylėti, kaip aš noriu kad mane mylėtų". Taip pat priminė, kad ne turime smerkti tu, kurie Vasario 16 d. proga aukoja kitiems veiksniams, nes tie, kurie aukoja, tikrai nepadarė nusikaltimo, bet nusikaltėliai tie, kurie niekur ir niekam neaukvoja.

Tad nors vienas žmogus suvažiavime išdrįso priminti mums

meilę vieni kitiems, kas salėje sukėlė tiek daug nepasitenkinimo. Sėdėdama galvojau, kas atsitiko su mūsų lietuvišiais, į koki suvažiavimą patekau? Prasidėjo užmetimai bendruomenėi, burbėjimai, kad aukos tik Altai, tik Altai, tik Altai. Tad ir kyla klausimas, ar mes čia susirinkome tik išrinktieji, kurie vieni tik galime išlaisvinti kraštą? Kodėl dr. J. Meškauskio mintys, kalbančios apie meilę, turėjo tiek kartėlio išaukti mūsų širdyse? Nejaugi šiandien suvažiavę iš įvairių Amerikos pakraščiu negalime laisvai pareikšti savo nuomonę? Kodėl viena išskirtinė grupė pasirenka Altos suvažiavimą kaip dirvą savo veiklos siekius pristesti kitiems?

O š tikrųjų mūsų visų pagrindinis tikslas turėtų būti — išskirti būdą darnesnei ir vieningai veiklai. Veikime sutelktomis jėgomis ir bendru planu.

Politinė tikrovė, kaip lapkr. 13 dienos "Draugo" vedamajame sakoma, reikalauja iš Amerikos Lietuvių Tarybos pirmiausia neišleisti iš akių tų kliūčių, kurios trukdo veiklą, taip pat ir tų priemonių, kurios geriau veiktų dabartyje. Atėjo laikas pakelti klaidas, skausmus, nesusipratimus. Dabarties tikrovė diktuoja ne vienam kuriam išėjvijos veiksiui, bet visiems lietuviams ir visiems pavergtiesiems siekti laisvės pripažinimo vertybės, už kurią turime visi aukotis bei kovoti, kaip rašoma minėtame vedamajame. Turime turėti išpareigojimo jausmą ir ištikimybę Lietuvai. Tam įgyvendinti širdyse turi atsikleisti meilė vienas kitam. Tada nereikės tiek valandų praleisti nesantaikos dvasoje, bet vieningiau pajėgsime įgyvendinti suvažiavimų skambias rezoliucijas. Prieš akis turi mums stovėti vizija. Štai kokią viziją mums rodė dabartinis naujai išrinktas Amerikos prezidentas Jimmy Carter prieš rinkimus: "Aš matau Ameriką vėl žengiant į priekį, vieningą, įvairią ir gyvą. Kitus gerbiančią tautą. Žengiančią į mūsų trečią šimtmetį su pasididžiavimu ir pasitikėjimu. Ameriką, kuri gyva savo konstitucijos didingumu ir savo žmonių kiliu kilnumu. Tokios Amerikos mes norime, tokią Ameriką turėsime!"

Kokia gi yra mūsų lietuvių vizija? Kas mums atsakys į klausimą, kokios Lietuvos mes norime ir kokią Lietuvą turėsime? Nuo mūsų vizijos, nuo mūsų apsisprendimo ją gyventi priklauso mūsų ateitis. Suvažiavimuose nuskambėjo gražūs žodžiai gal liks archyvuose, bet jie neprikels pavergtos Lietuvos. Šių metų suvažiavime niekas nelaukė jokių stebuklingų sprendimų. Tačiau atlikti darbai tebūnie dovana tautai. Linkėtina juos ateity pervertinti ir pasiryžti dar vieną gėsmiam darbui. Ištiesdami ranką vienas kitam, tiesime ją ir mūsų broliams ir sesėms pavergtose tėvynėje. Nesudarę meilės grandinės, visi pražūsime.

Giliai įstrigo į širdį lapkr. 14 d. Jėzuitų kopyčioje kun. B. Markaičio, SJ, pasakyti žodžiai pamokslu metu: "Paminklai di-

BRANGUS MEDŽIAI

Lenkijoje, Lodzės mieste, buvo daug medžių, augančių šalia gatvių, kuriuos dažnai nukirdavo statybininkai arba namų šeimininkai, prie kurių medžiai augdavo, už tai niekuo neatsilygindami. Kai medžių gerokai praretėjo, susirūpino miesto administracija ir paskelbė griežtą potvarkį. Dabar atsakomybė už medžių likimą uždėta namų savininkams, valdytojams ir kitiems administratoriams, atsakingiems už nekilnojamojo turto. Taip pat atitinkamu potvarkiu patvirtintas medžių kėlininkas ir nustatyta medžių nukirtimo tvarka.

Medžio kaina nustatoma, atsižvelgiant į jo storį vieno metro 30 centimetrų aukštyje nuo žemės. Už buką, ažuolą ir skroblą, kurių skersmuo minėtame aukštyje pusė metro, imama po 400 zlotų už kiekvieną storio centimetrą, už eglių ir kėnų — po 500 zlotų už kiekvieną storio centimetrą ir t. t. Be to, jeigu medis visiškai sveikas, kaina du kartus padidinama, jeigu jis auga apsauginėje, rekreatinėje zonoje arba šalia pramonės įmonių, jo kaina dar kartą padvigubinama. Pavyzdžiui, sveika, pramonės įmonių zonoje auganti 30 centimetrų skersmens liepa įvertinta 42 tūkstančiai zlotų.

dėja, žmonės mažėja. Paminklai išskirtinai gražūs, tik nesinorėtų, kad ateity praeivis tik tiek galėtų pasakyti: čia guli visa Lietuva".

Ingrida Bublienė

Atseit, noris liepą nukirsti, paklok šią apvalią sumelę. Medžiai, kurių skersmuo didesnis, nei 80 centimetrų, į kėlininką neįtraukti, nes jie paskelbti gamtos paminklais ir juos saugo dar griežtesnis įstatymas.

jm

KARDINOLAS VIŠINSKIS PAS POPIEŽIŲ

Šventasis Tėvas šiandien privažioje audiencijoje priėmė Lenkijos katalikų Bažnyčios primą Varšuvos arkivyskupą kardinolą Steponą Višinskį. Kardinolas Višinskis buvo atvykęs dviejų savaitių vizitui į Romą.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Paruošė —

Dipl. teis. Pranas Sulas

Testamentai su legaliskomis formomis bei affidavitais jau gaunami

Tai nauja pagerinta laida

Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV-se veikiančius įstatymus bet ir Vokietijoje. Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gaunama "DRAUGE"

\$3.50; be tų formų — \$3.00. Plus 30 centų persuntimo išlaidoms. Illinois gyventojai prašomi pridėti dar 5 proc. mokesčių.

A. + A.

IEVAI STROPIENEI Lietuvoje mirus, dukrai MILDAI ir jos vyrui MIKUI PANARAMS ir visai šeimai reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Stasė ir Vladas Ilginiai

SIOS PLOKŠTELĖS DAUGELIUI DAR NEŽINOMOS

Įdainavo A. Dvarionas. Šokių muzikos rinkinys XXV

1. Kur lankos žaliuoja — tango	7. Žibuoklės — valsas
2. Amour-Beguine	8. Balti žiedai — manbo
3. Lauku, sugrįžk — valsas	9. Svajonė — tango
4. Nuostabus berniukas — Cho Cho	10. Kengūrų samba — samba
5. Klajojančios rožės — lėtas fokstrotas	11. Sudie — anglų valsas
6. Rgeys — tango	12. Gal būt, gal būt — bolero

Įdainavo A. Sabaniauskas. Šokių muzikos rinkinys XXVI

1. Septintame rojuje — anglų valsas	7. Jaunystės meilė — tango
2. Mūsų susitikimas — tango	8. Ta naktis — anglų valsas
3. Suteimų daina — tango	9. Nakties serenada — tango
4. Liūdna — tango	10. Aidona — tango
5. Marytė mitynė — fokstrotas	11. Kodėl neatėjai — fokstrotas
6. Tik tau, Rio Rita — fokstrotas	12. Ei tu, mergyte — fokstrotas

Įdainavo Birutė Tamošiūnienė. "O Ramunėlė, pasakyk", šokių muzika

1. Granada — Isp. fantazija	7. Senam sode — tango
2. Pavasaris už tango — tango	8. Niekad sekmdienį — cha cha
3. Su tavim kartu — cha cha	11. Pavydas — tango
4. O Ramunėlė, pasakyk — valsas	9. Jauna kai buvau — beguine
5. Tavo akys — rumba	10. Šią nakt — cha cha
6. Žavingos naktys — fokstrotas	12. Kaip ir aš — rock

Lietuviškų dainų ir operų rinkinys VII

1. Faustas	1. Mano gimtinė
Įdainavo V. Grigaitienė	Įdainavo A. Kutkauskas
2. Cavalleria Rusticana	2. Užginta daina
Įdainavo V. Grigaitienė	Įdainavo A. Kutkauskas
3. Kai mes augom du broliukai	3. Prapuoliau, motule
Laudies daina	Įdainavo K. Petrauskas
4. Vei nekukuok	4. Du broliukai kunigai
Laudies daina	Įdainavo K. Petrauskas
Įdainavo S. Grauzinis	5. Sudiev, kary
5. Gražinos artija	Įdainavo K. Orantas
6. Gražinos artys tsa	6. Ispaniška meilė
Įdainavo E. Saulėvičiūtė	Įdainavo K. Orantas

Visos šios plokštelės kainuoja tik po \$6.00. Gaunamos:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

AUTO REPAIR

Motor tune-up, motoro, stabdžių, vairo ir automatinio transmisijos remontas. Starteriams ir alternatoriams duodame ilgalaikes garantijas. TEXACO gazolinai.

IGNAS DUBAUSKAS ir PETRAS PIŠNYS

5759 South Western Avenue — Telef. 737-3988

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

Atliekame iš vidaus NAMŲ DĄZYMO DARBUS sąžiningai ir prieinama kaina. Skamb. po 6 v. v. 376-6305

D E M E S I O

Du studentai atlieka greitai ir tvarkingai visokius namų dązymo darbus. Tomas, 325-6489.

MARIJA NOREIKIENE

VYTAUTAS ZUKAUSKAS SIUNTINIAI I LIETUVĄ. Maistas iš Europos sandėlių. Labai patalpinamas geros rūšies. 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. TEL. — WA 5-2787.

M. A. ŠIMKUS

NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, tel. 254-7450. Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETIŠKŲ PRAŠYMAI ir kitoki blankai

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA. Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir laujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy, Dažau. Zigmąs, tel. 776-0882 po 6 v. vak.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois. Telef. CA 4-8654

VALOME

KILIMUS IR BALDUS. Plaukame ir vaskuojame visų rūšių grindis. J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ. 3333 S. Halsted St. Chicago Ill. 60608. 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Telef. 925-2737 — 254-3320

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda. TELEF. — WA 5-8063

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir sudedu naujus pežius. Pigiai išvalau tapetų alvyntus ir perduru dū dū. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis

A. BANYŠ — tel. 447-8806

TELEVIZIJOS

MIGLINAS TV. Spalvotos ir Paprastos. Radijai Stereo ir Oro Vėsinčiai. Pardavimas ir Taisyimas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St., tel. 776-1486

"MŪSŲ ŠOKIAI".

Išleido Lietuvių Tautinių Šokių Institutas (antroji laida) 1975 metais Chicagoje.

Gaunama DRAUGE, 4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629. Kaina \$4.00. Užsakant pridėti 21 centą už siuntimą. Illinois gyventojai moka 5% mokesčių

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Ir kitus kraštus

NEDZINNSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

A. VILIMAS

MOVING. Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

TELEF.: 376-1882 arba 376-5996

REAL ESTATE

DE LUXE BUILDING

Excellent returns on this brick 2-flat in a fine est. area. Call for details.

BOLHOUSE REALTORS

9139 S. Harlem Ave. — 430-1000

SU SAVAIS APLINKUI

4 butų mūras, 3 auto mūro garažas, 18 gerų rankų, priešais parką. Naujas gazu šildymas ir elektra. \$3,500 pajamų. Vertas \$50,000. 1 1/2 aukšto mūras, 2 auto mūr. garažas. Originali 25 metų gera statyba. Erdvis 2 butai. Sentite nepajęgia, turi du duot. Marquette Pks. Pigiai \$32,000.

Gražu ir tvirtas 7 kamb. mūras ir mūr. garažas. Arti mokyklų Marquette Pks. Po Naujų metų vyras keliamas kitur. Reikia pirkėjo su \$5,000.00 savų pinigų.

Vienintelė stilinga 6 kambarių 9 metų nuosavo mūro rezidencija ir 2 auto garažas. Puikus vidaus planas Marquette Parke. \$29,750.00.

Ant Hickory kalno prie ažuolų 11 metų 7 kambarių rezidencija ir 2 auto garažas. Savininkas ligonis parduoja už \$52,700.00.

Mūrinis - medinis pajamų namas. 2 butai. Pirkėjui tikras radinys. Marquette Parke. \$29,900.00.

17 metų didelis 2 aukštų mūras ir 2 auto mūro garažas. "Radian" šildymas. Marquette Parke. \$38,000.00.

Platus lotas arti šv. Kryžiaus ligoninės. Plikas

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st Street. Tel. 737-7200 arba 737-5534

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas. Valdymas. Drandimai — Income Tax. Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS. 6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

VAINA Real Estate

Geras investavimas — 6 butų apt. Netoli jūros, tik \$25,000 įmokėt. Kaina \$92,000. 6 kamb. namas prie jūros ant 85-tos gatvės. \$38,000. 711 85th St., Miami Beach, FL. tel. (305) 564-5586

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax. 251 W. 63rd Street — 436 7878

Erdvus mūr. 3-jų mieg. bungalov.

Į vakarus nuo California ir 62-os. Nauji aliuminum langai ir garažas.

1 1/2 aukšto mūrinis. Puošnus butas savininkui ir geros pajamos. Arti 59 ir Talman.

Pelningas investavimas — 3-jų apartamentų medinis ir palapa biizniui. Zemi taksai. Brighton Pks.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE,

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

HELP WANTED — MALE AND FEMALE

Conemaugh Valley Memorial Hospital

WHERE YOU CAN ENJOY BEST OF LIVING AND WORKING CONDITIONS YEAR ROUND, EASY ACCESS TO MOUNTAINS, SEASHORE ETC. THE FOLLOWING IS AN IMMEDIATE AND PERMANENT POSITION FOR

CHAIRMAN AND DIRECTOR OF

DEPARTMENT OF MEDICINE

FULL-TIME. Newly created position for experienced individual to head department in a 500 bed community teaching hospital located in Laurel Highlands of South-Central Pennsylvania. Hospital presently offers residencies in General Surgery, internal Medicine, Anesthesiology, and Radiology. Major institutional affiliation with a medical school is under development. Compensation commensurate with background and experience.

Interested candidate should contact:

JOHN MOYER, M. D., Senior Vice President Dept. D. Medical Affairs,

CONEMAUGH VALLEY MEMORIAL HOSPITAL,

1086 Franklin Street, Johnstown, PA 15905.

TELEPHONE: AC 814-536-6671

An Equal Opportunity Employer M/F

Kriauceliūnų Vardo Montessori mokiniai kartais lankosi šv. Kryžiaus ligoninėje. Turi progos susipažinti su daktarais ir pasikalbėti su galtingom seselėmis. Nuotr. L. Molodkos

ŽYDŲ GELBĖJIMAS NUO NACIŲ LIETUVOJ

1975 m. ir 1976 m. labai suaktyvėjo žydų kampanija, pasinešusi iškelti viešumon tikrus ir tariamus žydų naikinimo dalyvius 1941 - 1944 m. Hitlerio okupuotose Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Beveik tuo pačiu laiku ir sovietinės Rusijos režimas tose valstybėse labai sužaurėjo. Keistas sutapimas!

Lietuvių diasporos spauda i tuos žydų puolimus reagavo daugybe straipsnių. Ypač didelį dėmesį jai atkreipė "Tėviškės Žiburiai". Juose buvo pateisytas daug neteisingų faktų ir protestuojama, kad už pavienių, dažnai protiniai iškrypusių ir menkaverčių negausių lietuvių, bendravusių su SS ir gestapo akcijoje prieš žydus, bandoma be atodairios apkaltinti visą lietuvių tautą.

Ta pačia proga buvo pastebėta, kad mes stokojame kapitalinių veiklų svetimomis kalbomis, kurių medžiaga igitu atmeti žydų keliams pamfletiškus kaltinimus. Už tai buvo primetama mūsų vadovaujantiems veiksmams apsileidimas ir neapdairumas. Tačiau tikrovė yra kitokia. Teisybė, mes neturime kapitalinio veikalo, nušviečiančio Stalino ir Hitlerio genocidinius veiksmus ok. Lietuvoje 1940 — 1944 m. Bet yra nemaža studijų ir straipsnių žydų naikinimo klausimu. Štai jų nepilnas sąrašas:

Genocide. Threefold Tragedy, K. Pelekis, 1949, Vokietija.

J. SAVASIS, Lietuvių tautos kovą prieš SS legioną. "Tėvynės Sargas" n 2 — 3, 1943 m.

Suduvis Vienui vienai.

Žydai, L. E. XXXV Pr. Pauliu-konis.

Brothers Keeper. Friedman.

St. Raštikis Atsiminimai.

Lietuva Tironų pančiuose.

Žydų naikinimas Lietuvoje.

Adv. L. Smulkštys, "Naujienuos".

Žydų gelbėjimas Šiauliuose, Z. Jasaitienė.

Memorandumas Generaliniam

Komisariui Kaune. M. Krupavičius, J. Aleksa, K. Grinius.

Ir be ginklo kariai. Redagavo E. Binkienė.

Almis Drulia, Kariai be ginklo. "Draugas", 1969. I. 24.

V. Galinis, Lietuvių gelbsti žydus "Kailis" dirbtuvėje, Vilniuje, (rankr.).

Žydų tragedija Hitlerio okupuotoje — Lietuvoje. D. Jasaitis "Draugas".

Nacionalsocialistinis ir komunistinis genocidas ok. Lietuvoje 1940 — 1944 m. D. Jasaitis, Liet. Kat. Mokslo Akad. Darbai 1969 m. Roma.

Ja choču vam raskazat (rusų kalba). Izdatelstvo Političeskaja Literatura, Moskva 1965 M. Kolnikaitė.

A. Gražiūnas, Nacinė okupacija 1944 — 1944 m. (rankraštis).

Reikėtų dar prisiminti Rimašauską, kuris buvo sukaupęs daug medžiagos genocido klausimu. Bet užsimoto veikalo neparašė. Nežinia kur ir kokiomis aplinkybėmis jis mirė. Ir jo sukaupta medžiaga taip pat žuvo.

Didelis minusas yra tai, kad mūsų turima tos rūšies dokumentacija yra daugiausia lietuvių kalba. Bet didžiausias mums smūgis, kad faktiškai mums neprieinama Europos ir JAV didžioji spauda. Tik su jos pagalba mes galėtume atremti primetamus mums nepadarytus nusikaltimus ir prasizengimus nacinės okupacijos laikais.

Nepaprastai apskunkina, o dažnai padaro net visiškai neįmanomą mūsų negalėjimas prieiti prie dokumentinės medžiagos, sukauptos ok. Lietuvoje, ir susisiekti su ten gyvenančiais žmonėmis, kurie, rizikuodami savo gyvybe, teikė visokeriopą pagalbą SS ir Gestapo persekiojamiems žydams. Sovietinės Lietuvos istai jų paruošta dokumentacija yra neteisinga, iškraipyta, specialiai sudaryta, kad galėtų apkaltinti pasitraukusius nuo bolševikinio teroro ir keršto į V. Europą. Ar

galima tikėti okupantų paruoštais dokumentais, kuomet: Sov. Sąjunga kategoriškai nori apkaltinti nacinę Vokietiją už 10,000 lenkų karininkų nužudymą Katynėje.

Taip pat ir mūsų diasporos ir vadovaujančių veiksmų finansinė padėtis negali lygintis su žydijos neribotais finansiniais ištekliais. Ir jų turimos tam darbui dirbti sąlygos keleriopai prašoka mūsų. Jie turi kelis IWO (žydų moksline tyrimo institutus). Juose dirba didelis skaičius tam uždaviniui paruoštų žmonių, aprūpintų geriausiomis darbo sąlygomis. Svarbiausia, jie turi laisvą, nepriklausomą Izraelį, kuris jų darbą skatina ir remia. Ir dar esamė nepakankamai solidarius ir gana abejingi tiesioginiai mus noliečiamoms problemoms.

Tai tokios buvo svarbiausios priežastys, sukludžiusios veikalui apie žydų genocidą ne Lietuvoje, bet nacių okupuotoje Lietuvoje 1941 — 1944 m.

VLIK'o Tyrimo institutas tokio veikalo būtinumą seniai numatė. Prieš kelerius metus sutarė autorius. Jei tas veiklas dar nebaigtas ruošti, tai atsakingas įsipareigojęs autorius, o ne VLIK'o Tyrimo institutas R. Hilberg, autorius kapitalinio veikalo "The Destruction of the European Jews", ruošė jį net 10 metų.

Tačiau, nežinint minėtų sunkumų, veikalo didesnį dalį pasirodė. Trūksta faktinės medžiagos jo paskutinei daliai — kada, kur ir kaip pavergti lietuvių gelbėjo naikinamus žydus.

Lietuviai, padėkite tą darbą baigti. Dar šiandien siųskite VLIK'o Tyrimo institutui savo atsiminimus ir dokumentinę medžiagą, liečiančius tuos tragiškus įvykius.

Kas greitai padarys — bus nuširdus to darbo talkininkas.

Dr. D. J.

KATALIKŲ BAZNYČIA VOKIETIJOJE

"Rytų Vokietijos autonominės vyskupų konferencijos sudarymas jokių būdu nereikia Vokietijos katalikų Bažnyčios suskaldymo: Rytų ir Vakarų Vokietijos vyskupų ir toliau riš glaudūs tarpusavio bendradarbiavimo santykiai". — pažymėjo Vakarų Vokietijos vyskupų konferencijos sekretorius, komentuojuodamas Vatikano vyskupų kongregacijos paskelbtą dekretą, pagal kurį yra patvirtinami Rytų Vokietijos vyskupų konferencijos statutai. Vakarų Berlyno vyskupijos atstovas, iš savo pusės, ta pačia proga patikslino, kad Vakarų Berlyno vyskupijos teritorija nepriklausys naujai įsteigtos Rytų Vokietijos vyskupų konferencijos jurisdikcijai, bet kad Berlyno arkivyskupas — kardinolas Bergsch, kaip visos — Rytų ir Vakarų — Berlyno vyskupijos ordinaras — ir toliau liks Vakarų Vokietijos vyskupų konferencijos nariu.

ISVYKO Į MISIJAS

Misijiniam darbui į Afrikos, Azijos ir Lotynų Amerikos kraštus išvyko daugiau negu 70 saleziečių vyrų ir moterų vienuolių. Prieš išvykimą, kiekvienam iš jų buvo įteiktas misijonieriaus kryžius. Tai jau 106-oji saleziečių vienuolių grupė išvyko tyrimui į misijų kraštus nuo 1876 metų, kai saleziečių vienuolijos įsteigė šv. Jonas Bosko pasiuntė pirmuosius misijonierius į Argentiną.

A. + A. LEONIDAI SODEIKIENEI

pabaigus žemiškąją kelionę, sūnui LEONUI ir jo šeimai nuoširdžiai užuojautą reiškia

Danguolė ir Petras Griganaičiai

Paminklas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse tragiškai žuvusiam lakūnui a. a. Edmundui Paulauskui. Paminklas buvo pašventintas spalio 30 d. (platusis aprašymas "Draugo" lapkr. 2 d. laidoje). Nuotr. C. Genučio

JONAS NAKVOSAS

Gyveno 7117 South Artesian Avenue, Chicago, Illinois. Mirė lapkričio 27 d., 1976 m., 8 val. vak., sulaukęs 96 m. Gimė Lietuvoje. Biržų apskrityje, Vaškų parapijoje, Icnų kaime. Amerikoje išgyveno 76 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukterys: Barbara, ir Violet Gleason, žentas Robert, 12 anūkų, 2 proanūkai, sūnus Leonard ir marti Nellie, sesers dukterys: Rose Tubutis, Ann Diksels, Sadie Jacobs ir Elizabeth Coffin, sesers sūnus Raymond Tubutis, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė šv. Vardo Draugijai.

Kūnas bus pašarvotas pirmadienį 6 val. vakare, Lack (Lackawicz) kopl., 2424 W. 69th St. Laidotuvs įvyks trečiad., gruodžio 1 d. iš kopl. 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvsėse.

Nuliūdę: Dukterys, žentas, sūnus marti ir kiti giminės. Laid. direkt. St. C. Lack ir Sūnus — Tel. 737-1213.

Mylimai motinai

A. + A. KAROLINAI MASTIENEI mirus, jos sūnų VIKTORĄ, marčią ROMĄ ir anūką LINĄ giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Razmų šeima

A. + A. BARBORAI JANAVIČIENEI mirus, jos dukteriai Uršulei Urbonienei giliausią užuojautą reiškia

Graig Busan

A. + A. PAULINAI LAPINSKIENEI Lietuvoje mirus, jos dukrai PRANUTEI ir žentui ANTANUI ŠOSEMS ir kitiems artimiesiems reiškia me giliai užuojautą ir kartu liūdime.

Liūnė ir Povilas Petrikai

Brangiam tėveliui, Sibiro tremtiniui Lietuvoje mirus,

PROF. DR. VYTAUTĄ BIELIAUSKĄ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

Irena ir Antanas Jasiai

Columbus, Ohio

Brangiam tėvui, uošviui ir seneliui Lietuvoje mirus,

Dr. Vytautui ir Dr. Danutei Bieliauskams ir šeimai

giliausią užuojautą reiškia

Aldona ir Horacijus Žibai

Sibiro Kankinei

A. + A. Liudvikai Rojcevičienei

mirus, jos dukrai — mūsų sesei JANINAI SKAMAI, mirusios vyrui VYTAUTUI, anūkams JANINAI ir KESTUCIUI su šeimomis, giliai užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Cicero Jūrų Saulių Kuopa Klaipėda
Valdyba ir nariai

Lituanistikos Instituto tikrajam nariui, iškiliam kalbininkui

A. + A. LEONARDUI DAMBRIŪNUI

mirus, likusią šeimą nuoširdžiai užjaučia

Lituanistikos Inst. prezidiumas
ir Kalbos skyriaus vedėjas

MAŽEIK & EVANS

Laidotuvių Direktorai

6845 SO. WESTERN AVENUE

TEYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SŪNUS

TEYS MODERNISKOS KOPLYCIOS:

2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNISKOS KOPLYCIOS

4330 - 34 South California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Vİrginis 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11020 Southwest Highway, Palos Hills, ILL.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

6348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3577

POVILAS J. RIDIKAS

1254 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3219 SO. LITUANICA AVE

Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS

1448 SO. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

KOMUNISTŲ PARTIJA

(Atkelta iš 3 psl.).

gojo jas gerbti, tačiau tvirtai tebesilaikoma seno nusistatymo — persekioji kitas pasaulėžiūras ir visomis priemonėmis skiepiji savąją. Visos mokyklos, spauda, radijas, televizija, susirinkimai, kardinis tarnyba ir kitos priemonės tarnauja tik komunizmui skiepioti. Komunistinė propaganda ir agitacija nepaprastai plati. Komunistų propagandininkais tapo įvairių sričių žinai: mokytojai, dėstytojai, gydytojai, inžinieriai, žemės ūkio specialistai, nes jie atlieka apie 80 proc. propagandinio darbo. Šiam tikslui sukurtos politinės mokyklos, rateliai, vakarinės partinės mokyklos, marksizmo-leninizmo universitetai ir seminarai.

Komunistų doktrinos skiepijimas nebuvo sėkmingas. Tie patys dalykai buvo kelerius metus dėstomi, o klausytojų skaičius ėmė mažėti. 1966 m. partinės mokyklos buvo pertvarkytos. Įsteigtos pradžios, vidurinės ir aukštosios mokyklos komunizmo pasaulėžiūrai įskiepioti. 1976 m. partinis švietimas vėl pertvarkytas, kreipiamas ypatingas dėmesys į miestų ir rajonų pirmines organizacijas.

Partijos kadrų ruošimas

Didelių pastangų dėta partinį švietimą skatinti, er jis nebuvo sėkmingas. Partinė mokykla, kursas, politinio švietimo kabinetai, seminarai lankė nedidelis jaunųjų skaičius.

Savo kelių susirūpinta ruošti partinius veikėjus: sekretorius, skyrių, politinio švietimo kabinetai vedėjus, instruktorius ir kitus biurokratus. Jie mokompartinėje 1945 m. įsteigtoje mokykloje, kurioje mokėsi tėsesi, vėnerius metus. 1956 m. ši mokykla perorganizuota į 4 metų akstąją

partinę mokyklą, o 1962 m. tapo tarprespublikine.

Daugumas partinių veikėjų jau yra su aukštuoju partiniu išsimokslinimu. Jų skaičius partinėse organizacijose ir komitetuose ėmė mažėti, kai sustiprėjo partijos pirminės organizacijos. Jie tapo tikrais partijos biurokratais.

Per ilgą komunistų valdymo laikotarpį stengiasi įskiepioti vadinamą leninizmą, išauklėti naują komunistinę kartą, kuri jau neturėtų sąlyčio su buvusia socialine santvarka nepriklausomoje Lietuvoje. Komunistinis šūtinimas uždaramė katilė padarė tik paviršutinišką įtaką jaunajai kartai, pergyvenančiai ryškų dorovinį aižėjimą. Jai iškyla klausimas pervertinti komunizmą, susietą su rusiškąja įtaka, siekti vakarietiškos šviesos, veiklos laisvės ir pastovių doros pradų.

Komunistų partija ok. Lietuvoje sumaterialėjo, išponėjo ir proletariato diktatūros valstybėje sukūrė daugelį klasių. Jos stiprybė glūdi tik organizatoje jėgaus, kurią rusai panaudojo vadaus tvarkai palaikyti ir imperiaalistinei užsienio politikai vykdyti. Ji yra tik priemonė rusiškam įsivyravimui stiprinti. Todėl komunistų ar nacionalistų partija liks visuomet svetima lietuvių tautai.

× Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos Marquette Parke choras ruošia religinės muzikos koncertą gruodžio 12 d., sekmadienį, 7 val. v. parapijos bažnyčioje.

× "The New World", Chicago arkivyskupijos savaitraštis, lapkričio 26 d. laidoje išspausdino ilgą kun. J. Prunskio straipsnį apie persekiojimus pavergetoje Lietuvoje. Straipsnyje plačiai panaudota LKB kronikos medžiaga. Tai jau ne pirmas panašaus pobūdžio straipsnis, kuriuo amerikiečių visuomenė supažindinama su tikinčiųjų persekiojimais komunistų rusų pavergtuose kraštuose.

× Cecilija ir Kazimieras Stulgaičiai iš Toledo, Ohio, buvo atvykę į Chicago ir ta proga kartu su dukromis Juanita ir Lani bei sesers dukra Sandy Borden aplankė "Draugą", kurį nuolat skaito, apžiūrėjo spaudos darbus ir įsigijo daug knygų bei Lietuvos žemėlapi. Pasisvečiavę artimųjų tarpe Chicagoje, jie vėl grįžo į Toledo.

× Lietuvos Vyčių seimas 1977 m. įvyks Providence, R.I.

× Chicagoje išleistame spalvotame leidinyje apie Chicago muziejus randame paminėtą ir Balzeko Lietuvių kultūros muziejų, kuriam skirtas visas puslapis. Straipsnyje informuojama apie Lietuvą, pridėta keletas spalvotų nuotraukų.

× Sol. Vanda Stankienė pakviesta į Torontą dalyvauti ansamblio Gintaro metiniame koncerte vasario 26 d.

× Vyt. Pelda, Chicago, Ill., aukoko 10 dolerių. Labai ačiū.

× Kazimieras Račkauskas, nuosirdus "Draugo" skaitytojas Richmond Hill, N. Y., atsiuntė sveikinimus, malonų laišką ir auką. Dėkui.

× Zigmąs Dailidka, Chicago, Ill., žinomas visuomenės veikėjas ir spaudos darbuotojas, padėjo "Draugui" už korteles ir atsiuntė auką. Dėkui.

× Aukų atsiuntė: 4 dol. — Ada Juškie, po 3 dol. — Vilis Braženas, Birutė Kukle, B. Vasaga; po 2 dol. — Ona Petraitis, L. Kizlauskas. Ačiū.

× Aukų po 5 dol. atsiuntė: Aldona Dradzytė, Baltimore, Ona Tamolienė, Chicago, Stasys Sanevičius, Kanadoje, Ad. Dirgėla, Chicago, Petras Vedeika, N. Port Ritchey, Milda Mauzas, Chicago, Ig. Varnas, Hamilton.

Visiems tariame ačiū.

× Inž. VALDAS ADAMKUS, vienas iš ASK LITUANICOS steigėjų ir buvęs žymus šio sporto klubo lengvaatletas, sakys pagrindinę kalbą klubo 25-ųjų metų jubiliejiname pobūvyje, kuris įvyks šeštad., gruodžio 11 d., 7 v. v. Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Pobūvio metu šokiams gros Neo-Lituanų orkestras. Dėl rezervacijų prašom skambinti telef. 239-2179 arba 238-6378. (pr.)

× Chicago Lietuvos Choras "Pirmyn" kviečia jus dalyvauti tradiciniame baliuje gruodžio 11 d., 7:30 v. v. Šaulių Namuose, 2417 W. 43rd St. Linksmas meninė programa, šilta vakarienė, šampanas ir šokiai. Vietas prašome rezervuoti pas Zina Pocienę tel. 960-0291. Auka 10 dol. (pr.)

× Romas Paulėnas, naujas brokeris padeda nupirkti, paroduoti stakus, options, bonus ir fondus. Reikalui esant kreiptis Rodman & Renshaw, (312) 332-0560. (sk.)

STUDIJŲ SAVAITĖ D. BRITANIJOJE

Europos lietuvių Studijų savaitė, kuri kasmet per pastaruosius 23 metus buvo rušiama viename iš Vak. Europos kraštų, 1977 m. vasarą įvyks Anglijoje. Ji prasidės sekmadienį, liepos 31 d., ir tęsis ligi sekančio sekmadienio. Joje dalyvaus ne tik D. Britanijos lietuviai ir lietuvės, bet taip pat atvykę iš kontinento kraštų ir už jūrio. Jai vieta parinkta prie pat Londono, pakeliiui į Windsorą, seną D. Britanijos karalių pilį, kur ir dabartinė karalienė praleidžia vasaros mėnesius. Tą vietą lanko tūkstančiai turistų, kurie domisi Anglijos praeitimi ir nori pasigrožėti šio krašto gamta.

Turizmo sezono metu per Angliją pravažiuoja šimtai lietuvių, kurie iš Amerikos kontinento ar Australijos atvyksta į Europą. Manoma, kad ateinančiais metais jie pasinaudos proga susipažinti su Europos lietuviais, apie kuriuos gal girdėjo tik iš spaudos. Studijų savaitėje jie galės pasiklausti domių pasakaitų lietuviškais temomis ir kartu su europiečiais padiskutuoti mūsų problemas.

Studijų savaitės dalyviai bus apgyvendinti studentų bendrabutyje, todėl atostogos Anglijoje kainuos labai pigiai. Vienam asmeniui patogus kambarys su maistu per savaitę kainuos tik 112 JAV dolerių, studentams — 100 dol.

Studijų savaitėje bus apie 12 paskaitų, kurias skaitys įvairių sričių žinovai, pakviesti iš Europos ir už jūrio. Po paskaitų bus diskusijos. Numatytas ir laisvas laikas, per kurį pageidaujantiems bus suruoštos ekskursijos po Londoną ir apylinkes, į Windsorą ir Oxfordą, aplankant ir D. Britanijos lietuvių sukurtus centrus: Lietuvių namus Londone ir Lietuvių sodybą pietinėje Anglijoje. Suradžiavus iš įvairių kraštų mūsų literatams, numatoma suruošti ir literatūros vakarą. Vakaraus bus jaunimo pasilinksminimai.

Norintieji dalyvauti Studijų savaitėje prašymu informacijai gali gauti iš: Studijų Savaitės Rengti Komiteto, Lithuanian House, 2 Ladbroke Gardens, London, W11 2PT, England.

Vėty skaičius yra ribotas, todėl patarama užsiregistruoti neatidėliojant.

× Dar viena paskaita šiais metais bus gruodžio 19 d., 2 val. popiet Jaunimo centre. Kun. Alf. Grauslys skaitys "Sąžinės vaidmuo šiandienio krikščionio gyvenime". Ruošia LKM Akademijos Chicago židyns.

× S. K. Balai, Dearborn Hts., Mich., sveikindami savo draugus, aukoko 10 dolerių. Labai ačiū.

× Paulius Skardis iš Euclido, Ohio, mums atsiuntė malonų laišką, kuriuo išreiškė pasitenkinimą dienraščiu ir pridėjo didesnę auką. Dėkojame.

× Vincentas Keženis, Baltimore, MD, nuolat remia "Draugą". Ir dabar, dėkodamas už kalendorių, atsiuntė 10 dolerių. Nuosirdžiai dėkojame.

Mokyt. Janina Juknevičienė su savo mokinuku Kriauciūnų Montessori vaikų nameliuose.

Po pasitarimo Lietuvių mokslo simpoziumo reikalais. Iš kairės dr. K. Ambrozaitis, dr. M. Vygantas, dr. J. Rėklaitienė, dr. R. Silbajoris ir inž. J. Rimkevičius.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ TELEVIZIJAI DESIMT METŲ

Lietuvių televizija Chicagoje pradėjo veikti 1966 m. taigi šie met jau švenčia dešimtmetį. Ji jau davė apie 580 kartų lietuvišką programą. Daugybę kartų čia pasirodė mūsų solistai, chorai, kalbėtojai, deklamuotojai, muzikai ir kiti vyresni ir jaunesni talentai. Juos turėjo progos stebėti ir tie, kurie niekada ir lietuviškus parengimus neateina, net ir kitataučiai. Stoties praveisti tyrimai rodė, kad lietuvišką televizijos programą stebi apie 30,000 žmonių. Televizijos stotis už skelbimų minutę ima 105 dol., tuo tarpu lietuviškiems švietimo ir kultūros reikalams buvo nemokamai skiriamai net ištisi pusvalandžiai.

Šios televizijos širdis yra Pranas ir Anatolijus Šlatai. Jiems talkina Lietuvių televizijos valdyba: pirm. J. Sidlauskas, išd. J. Indriūnas, parengimų šeiminkė J. Lukienė, sekret. E. Radvičius, finansų sekr. O. Navreckienė, teisių patarėjas Ch. Kal., vald. nariai E. Vengiankas, St. Lukoševičius, M. Stakėnas. Jų didelis rūpestis sutelkti finansus, nes kiekvienai lietuvių televizijos valandėlei reikia apie 400 dol. Tos televizijos "tarnautojai" dirba be atlyginimo.

Savo dešimtmečio sukaktį Lietuvių televizija paminės sausio 3 d. Condesa del Mar salėje. 12223 So. Cicero, Alsip, Ill. Programą atliks humoristas akt. V. Žukauskas, neimdamas už tai honoraro. Svečios linksmin Bichnevičiaus orkestras. Į šio banketo garbės komitetą pakviesti vysk. V. Brizgys, gen. kons. J. Daužvardienė, dr. K. Bobelis, inž. Br. Nainys, dr. A. Razma. Į banketo rengimo komitetą įeina H. Kuzienė, N. Vengrienė, N. Bursteinas, A. Daukienė, dr. F. Kaunas, K. Braždionytė, M. Jogailienė, V. Vaitiekūnienė. Komitetas bus dar papildytas.

Per dešimtmetį Lietuvių televizijos išlaikymui reikėjo apie trečdalis milijono dolerių. Dalis atėjo iš skelbimų, bet kita dalis iš aukų, kas rodo, kad lietuviai savo televizijos programą vertina.

na. Lietuviška televizijos programa duodama kanalu 26, sekmadienį vakarais 8:30 val. vak. Gana sunku išlaikyti tautinę televizijos valandėlę. Bandė vokiečiai, airiai, bet jų programos Chicagoje užsidarė. Viena lenkų programa taip pat užsidarė. Tokia televizijos valandėlė tegali išlaikyti tik pasiaukojusių vadovų ir aukotojų bei rėmėjų dėka. J. Pr.

ŠAULIŲ VEIKLOJE

Dėl rinktinės korespondento kaltės kurį laiką šio laikraščio puslapiuose nebuvo minėta, kas gero pas šaulius. O gero ir taip pat blogo ir yra. Pradėsim nuo valdybos posėdžio, įvykusio lapkričio 5 d. Kadangi visi savaitiškiems švietimo ir kultūros reikalams buvo nemokamai skiriamai net ištisi pusvalandžiai. Šios televizijos širdis yra Pranas ir Anatolijus Šlatai. Jiems talkina Lietuvių televizijos valdyba: pirm. J. Sidlauskas, išd. J. Indriūnas, parengimų šeiminkė J. Lukienė, sekret. E. Radvičius, finansų sekr. O. Navreckienė, teisių patarėjas Ch. Kal., vald. nariai E. Vengiankas, St. Lukoševičius, M. Stakėnas. Jų didelis rūpestis sutelkti finansus, nes kiekvienai lietuvių televizijos valandėlei reikia apie 400 dol. Tos televizijos "tarnautojai" dirba be atlyginimo.

Savo dešimtmečio sukaktį Lietuvių televizija paminės sausio 3 d. Condesa del Mar salėje. 12223 So. Cicero, Alsip, Ill. Programą atliks humoristas akt. V. Žukauskas, neimdamas už tai honoraro. Svečios linksmin Bichnevičiaus orkestras. Į šio banketo garbės komitetą pakviesti vysk. V. Brizgys, gen. kons. J. Daužvardienė, dr. K. Bobelis, inž. Br. Nainys, dr. A. Razma. Į banketo rengimo komitetą įeina H. Kuzienė, N. Vengrienė, N. Bursteinas, A. Daukienė, dr. F. Kaunas, K. Braždionytė, M. Jogailienė, V. Vaitiekūnienė. Komitetas bus dar papildytas.

Per dešimtmetį Lietuvių televizijos išlaikymui reikėjo apie trečdalis milijono dolerių. Dalis atėjo iš skelbimų, bet kita dalis iš aukų, kas rodo, kad lietuviai savo televizijos programą vertina.

Prie duobės gausiai susirinkusiems šauliams, ramovėnams ir skautams buvo pranešta, kad Evans laidotuvių įstajoje yra pašarvotas šaulys kun. K. Pečkys. Apie šio kunigo nuėitą garbingą kelią lapkričio 22 d. "Drauge" Vladas Ramojus yra labai vaizdžiai parašęs. Tėnka pasakyti tik tiek, kad šauliai dalyvavo laidotuvėse, visą laiką

stovėjo garbės sargyboje, buvo grabnešiai ir labai gausiai lydėjo į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. — J. Yla

VAKARONĖ SU RAŠYTOJU E. CINZU

Iš Belgijos atvykęs premijotas rašytojas Edvardas Cinzas penktadienį sutraukė nemažai žmonių į vakaronę Jaunimo centre. T. Antanaitis pradžioje supažindino su rašytoju, suminėdamas, kad jis žemaitis, II pasaulinio karo dalyvis, po karo pasilikęs dirbti Belgijos angliu kasyklose, ten sužeistas ir, gyvendamas iš pensijos, laisvalaikį skiria kūrybai. Pradėjęs novelėmis Pradalgėse ir kitur, skaitandčiai publikai daugiau žinomas premijuotu veikalų "Brolio Mykolo gatvėje", o dabar vėl laimėjo Montrelio akademino sambūrio premiją už romaną "Raudonojo arklio vasara". Jo kūryboje problema tika svarbi kaip ir stilistinė pusė. Intrygą pina gyvai ir patraukliai.

Rašytojas E. Cinzas padėjo vakaronės rengėjams Santaraitišviesai, pasidžiaugė patekęs į Chicago, kuri jam yra lyg Mažoji Lietuva, kur jis jaučiasi lyg atėjęs prie šaltinio. Toliau vyko vakaronės dalyvių dialogas su rašytoju. Papasakojo kad jis daugiau rašo temperamentu ne pagal iš anksto sudarytą sistemą. Daugiausia rašo rytais iki pietų, bet ne kasdien. "Raudonojo arklio" dar bus antrą dalis. Jau parašęs apie 150 psl. antros dalies. Rašydamas šį romaną ieškojo informacijų iš psichiatrų, neurochirurgų, stebėjo medicinos studentus, su kuriais jam teko gyventi ir jų pasaulį pažinti. Jo širdžiai artimiausias amerikiečių rašytojas Steinbeckas, bet giliai ir jį šaknis įleidusi prancūziškoji literatūra, ypač jis pamėgęs R. Bazin, kuris rašė subtiliau ir kondensuočiau.

Paskaitė savo novelę "Mergaitė su apelinu" iš prancūzų riaušių 1963 m. Pasisakė, kad ruošia novelių knygą ir yra suplanavęs romaną "Mėlynakis žydai", kur bus išryškinama žydų žudymo tragedija, vaizduojant uždarytus gėte, kuri vienas jų veda naikinamų žydų sąrašus, giliai viską išgyvena, grįžta į praeitį ir į dabarties realybę. Humanistikumo vedamas autorius norės literatūriškai pasivaizduoti žydų tragediją, kuri mūsų kūryboje dar nėra liesta.

Vakaronė praėjo nuosirdaus pasikalbėjimo dvasioje. Vėliau autorius autografavo daugelį įsigytą jo naują romaną. J. Pr.

— Pasakos, pirmąsyk išgirstos ant motinos kelių, niekad visiškai neužmiršamos, — tartum yra labai vaizdžiai parašęs. Tėnka pasakyti tik tiek, kad šauliai dalyvavo laidotuvėse, visą laiką

IŠ ARTI IR TOLI

I. A. VALSTYBĖSE

— Philadelphiajos ir Pietines N. J. Vinco Krėvės mokyklos tėvų komitetą sudaro: Romas Botyrius, pirm., Milda Melnikaitė, Wallace, sekr., Roma Krušinskienė, išd., Valdonė Romanaukaitė — Gaver ir Loreta Siugzdienė. Tėvų komitetas rūpinasi, kad gražiai ir pelningai praeitų jų rengiama Kalėdų eglutė sekmadienį, gruodžio 12 d., 12 val. Sv. Andriejaus parapijos patalpose.

— Brooklyne gruodžio 4 d. Kultūros židiny ruošiamas nuotraukų paroda. Nuotraukas padarė inž. Juozas Rygelis, kurio nuotraukų anksčiau spaudoj nematėme. Jis mėgo fotografijas meną, jam skyrė nemažą dėmesį. Jau 35 metus dirbo šio srity. Iš to ilgo darbo bus atrinkta pačios geriausios, būdingiausios nuotraukos ir bus išstatyta paroda. Nuotraukos spalvotos. Fotografą patraukia spalva gamtoje ir paskui — nuotaika. Parodą ruošia LMK federacijos New Yorko klubas.

— Kun. Viktoras Kriščiūnaitis, Dievo Apvaizdos parapijos klebonas Detroito, lapkričio 9 d. pravėdė Moterų sąjungos 54 kp. suruoštas moterų rekolckijas. Dalyvavo 49 moterys. Sv. Mišių skaitymus skaitė Lilė Tumosaitė - Gražulienė. Šimto rankų susikabinusių grandinė sujungė penkiasdešimt širdžių Dievo Apvaizdos parapijos dvasiniam tobulėjimui.

— Kunegunda ir Pranas Keblinkai lapkričio 14 d. išvyksta penkiems mėnesiams į St. Petersburg Beach, Fla. Jau trečiai metai gyvena pas Vincą Bilskį, 103 — 59 Ave., 33706.

DIDŽ. BRITANIJOJ

— Vytautas Petras Mastelka ir Rūta Monika Gaputytė sukūrė lietuvišką šeimą. Jų moterys prie altoriaus Sv. Kazimiero bažnyčioje palaimino kun. J. Sakevičius, MIC. Sutuoktuvėse dalyvavo 93 asmenys.

— Kun. A. Kezio spalvotas lietuviškas filmas apie žymiuosius Lietuvos žmones buvo parodytas Birminghame.

AUSTRALIJOJE

— Plk. Vaclovas Šliogeris, buv. prezidento A. Smetonos adjutantas, žinomas Australijos lietuvių veikėjas ir spaudos darbuotojas, atšventė savo 75 metų amžiaus sukaktį.

BELGIJOJ

— St. Dominaitytė - Baltus buvo Liežė lietuvių visuomenės pagerbta. Nuo 1956 m. ji vadovauja Belgijos lietuvių bendruomenei. Pamaldas atlaikė kun. Petrošius. Po to buvo vaišės, kurių metu ji buvo pasveikinta ir įteikta dovanėlė. Vaišes paruošė P. Slavinskienė. Buvo rodomi P. Verselio Jr. paruošti lietuviški filmai. Belgijos lietuviai išreiškė savo pasitenkinimą vadove.

KANADOJE

— Prof. J. Vaštokienė dėsto meno istoriją Trento universitete Peterboro mieste ir Yorko un-tete Toronte. Ji kartu su savo vyru prof. R. Vaštoku rengia veiklą apie archeologinį akmenų meną Kanadoje. Ji išleis valstybinis Kanados muziejus.

Chicago lietuviai šachmatininkai žaidžia prieš amerikiečius. Rungtinės įvyko lapkr. 19 d. Jaunimo centre. Kairėje sėdi Šalkauskas, Fabijonas, Žujus, Jankauskas. Dešinėje stebi Ramas, Dargužis, Markevičius. Nuotr. Z. Degučio

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

— Mirė Antanas Belazaras, buvęs Panevėžio J. Švedo pedagoginės muzikos mokyklos direktorius. Buvo gimęs 1913 m. 1934-1942 m. mokėsi Kauno Muzikos konservatorijoje. Sukūrė nemažą muzikinių kūrinių.

— Kaune buvo suauktas pirmasis okup. Lietuvos kardiologų suvažiavimas, užtrukęs tris dienas. Dalyvavo šios srities gydytojai — specialistai.

— Vilniuje gastroliavo Lenkijos dramos teatras "Narodowy". Pažymėtina, kad Lenkijos menininkų grupės dažnai atsiunčiamos į Vilnių ir kitas okup. Lietuvos vietas lenkiškumo palaikymui.

— Dail. Stasys Krasauskas už savo graviūrų ciklą "Amžinai gyvi" buvo apdovanotas So vietų Sąjungos valstybine premija. S. Krasauskas yra sukūręs nemažą grafikos kūrinių ir, iliustravęs daug knygų. Premijotas kūriny susideda iš 36 lakštų ir yra propagandinis, vaizduojas "sovietinio kario žygį",

75 metai amžiaus. Ta proga ji pakartotinai išgarbino sovietinę spaudą, išsiskaičiuodama jo tariamas nuopelnus lietuvių tautai ir Lietuvai. Niekur tačiau neužsimenama, kad M. Gelvila beato dailiškai pasirašė sovietinių rusų jam pakištus lietuvių deportacijos į Sibirą grašus, juos formaliai patvirtindamas.

— Siurpių žmogudysčių įvyksta okup. Lietuvoje. Pranešama, kad tokia tragedija ištiko Nemakščiuose gyvenusių gydytojų Galminų šeimą Galminienė, norėdama atsikvilti savo vyrui, trijų vaikų tėvui, miegančiam vyrui nukiršė kirviu galvą. Galminienė buvo suimta, mažamečius vaikus paėmė auginti gimines, o velionį palaidojo jo gimtųjų šaltinėse kapinėse. Pažymėtina, kad sovietinis teismas Galminienę išteisino, ir, kaip nęvojingą visuomenei, pavadė os tėvų global ir perkalkstų ir yra propagandinis, vaizduojas "sovietinio kario žygį",

Giovanni Ruffini

(mk.)